

Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil při řešení mimořádných událostí

Zuzana Matoušková

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Zuzana Matoušková**
Osobní číslo: **L19767**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil při řešení mimořádných událostí**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši s důrazem na koncepční a strategické dokumenty, monografie, studie, statí a články.
2. Charakterizujte právní prostředí dané problematiky.
3. Prezentujte nasazení sil a prostředků ozbrojených sil při řešení mimořádných událostí v posledním desetiletí.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. *Koncepce výstavby Armády České republiky 2025*. Acr.army.cz [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2015. Dostupné z: http://www.acr.army.cz/assets/technika-avyzbroj/kva__r_ve_ejn__verze.pdf.
2. HORÁK, Rudolf, DANIELOVÁ, Lenka, KYSELÁK, Jan, NOVÁK, Ladislav. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*. Praha: Linde Praha, 2011. ISBN 9788072018277.
3. Generální štáb Armády České republiky. *Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky*. Praha: Generální štáb Armády České republiky, 2013.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2021**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. května 2022**

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

---

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 1. prosince 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 13.5.2022

Jméno a příjmení studenta: Zuzana Matoušková

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na téma vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil při řešení mimořádných situací. V teoretické části je charakterizována bezpečnost České republiky, pojem mimořádná událost a její dělení a poslední kapitola se věnuje právnímu ukotvení dané problematiky. Praktická část je věnována ozbrojeným silám a jejich vyčleněným silám a prostředkům, které byly nasazeny při mimořádných událostech, jež se vyskytly na území našeho státu v posledních letech, především při pandemii koronaviru, která vypukla v roce 2019. V neposlední řadě jsou uvedeny řízené rozhovory, které byly realizovány s příslušníky Armády České republiky. Tito respondenti byli nasazeni v boji proti pandemii. Na závěr jsou tyto rozhovory vyhodnoceny.

Klíčová slova: bezpečnost, mimořádná událost, síly a prostředky, ozbrojené síly, Armáda ČR, řízený rozhovor

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on the topic of allocated forces and equipment of the armed forces in dealing with extraordinary events. The theoretical part characterizes the safety of the Czech Republic, the concept of extraordinary event and its division and the last chapter is devoted to the legislation on the issue. The practical part is dedicated to the armed forces and their allocated forces and equipment, which were deployed during emergencies that occurred on the territory of our country in recent years, especially during the pandemic of coronavirus, which broke out in the year 2019. In the last part, maneuver interviews that were conducted with members of the Czech Army are presented. These members were deployed in the fight against this pandemic. Finally, these interviews are evaluated.

Keywords: safety, extraordinary events, forces and equipment, armed forces, Army of the Czech Republic, maneuver interview

Tímto bych chtěla poděkovat mé rodině, která mě během celého studia podporovala a umožnila mi vysokoškolské vzdělání.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 BEZPEČNOST ČESKÉ REPUBLIKY.....	13
1.1 BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ.....	14
1.2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY	16
1.3 BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY.....	18
1.3.1 Centrální úroveň.....	19
1.3.2 Územní prvky bezpečnostního systému.....	20
2 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST	21
2.1 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI ZPŮSOBENÉ PŘÍRODNÍMI VLIVY	21
2.1.1 Povodně a záplavy.....	21
2.1.2 Povětrnostní mimořádná událost.....	22
2.2 HAVÁRIE	22
2.2.1 Havárie s únikem nebezpečných látek	22
2.3 ANTROPOGENNÍ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	23
2.3.1 Terorismus.....	23
2.3.2 Kybernetické útoky	23
2.4 PŘÍPRAVA OBYVATELSTVA NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	24
2.5 LIDSKÝ FAKTOR PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH	25
2.5.1 Zvládání zátěžových situací	27
3 PRÁVNÍ RÁMEC	28
3.1 ZÁKON Č. 110/1998 SB., O BEZPEČNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY	28
3.2 ZÁKON Č. 239/2000 SB., O INTEGROVANÉM ZÁCHRANNÉM SYSTÉMU	29
3.3 ZÁKON Č. 219/1999 SB., O OZBROJENÝCH SILÁCH ČESKÉ REPUBLIKY	29
3.4 ZÁKON Č. 222/1999 SB., O ZAJIŠŤOVÁNÍ OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY	30

3.5	ZÁKON Č. 585/2004 SB., O BRANNÉ POVINNOSTI A JEJÍM ZAJIŠŤOVÁNÍ	30
DÍLČÍ ZÁVĚR.....		31
II PRAKTICKÁ ČÁST.....		32
4	OZBROJENÉ SÍLY A JEJICH VYČLENĚNÉ SÍLY A PROSTŘEDKY	33
4.1	ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	33
4.1.1	Velitelství pro operace	34
4.1.2	Velitelství pozemních sil.....	35
4.1.3	Velitelství vzdušných sil	36
4.1.4	Velitelství teritoria	37
4.1.5	Velitelství informačních a kybernetických sil.....	38
4.1.6	Velitelství výcviku – Vojenská akademie.....	39
4.1.7	Výstroj vojáka Armády České republiky	39
4.2	VOJENSKÁ KANCELÁŘ PREZIDENTA REPUBLIKY	40
4.3	HRADNÍ STRÁŽ	41
5	NASAZENÍ SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY PŘI ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ.....	43
5.1	VYŽADOVÁNÍ POMOCI ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	43
5.1.1	Zásady vyžadování a nasazování sil a prostředků Armády České republiky	44
5.2	VYUŽITÍ SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY ČR VE PROSPĚCH OCHRANY OBYVATELSTVA PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH.....	44
5.3	POVODNĚ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	45
5.3.1	Povodně 1997.....	46
5.3.2	Povodně 1998.....	46
5.3.3	Povodně 2002.....	47
5.3.4	Povodně 2009.....	48
5.3.5	Povodně 2013.....	50

5.4	MUNIČNÍ AREÁL VE VRBĚTICÍCH 2014.....	51
5.4.1	Činnost Armády České republiky	51
5.5	PTAČÍ CHŘIPKA.....	52
5.5.1	Činnost Armády České republiky	53
5.6	TORNÁDO NA JIŽNÍ MORAVĚ 2021	54
5.7	PANDEMIE COVID-19	55
5.7.1	Činnost Armády České republiky	56
6	HUMANITÁRNÍ POMOC.....	59
6.1	PROVĚRKA PŘIPRAVENOSTI ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY K VÝSTAVBĚ HUMANITÁRNÍ ZÁKLADNY	59
6.2	HUMANITÁRNÍ POMOC PŘI VÁLCE NA UKRAJINĚ	60
7	ŘÍZENÝ STRUKTUROVANÝ ROZHOVOR.....	62
7.1	VYHODNOCENÍ ROZHOVORŮ	63
	ZÁVĚR	66
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	67
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	74
	SEZNAM OBRÁZKŮ	76
	SEZNAM TABULEK.....	77
	SEZNAM PŘÍLOH.....	78

ÚVOD

Bezpečnost je čím dál více skloňovaným pojmem, a to v mnoha oblastech. Každý se chce cítit v bezpečí, a proto je velmi důležité zajišťování bezpečnosti České republiky, s čímž souvisí stanovení hrozeb, které by mohly postihnout naši republiku.

Jelikož v dnešní době dochází k mimořádným událostem prakticky každý den, je nezbytné, aby byli na tyto události připraveni nejen občané republiky, ale hlavně složky integrovaného záchranného systému. Jednou z nejvíce zasahujících složek při významných mimořádných událostech je Armáda ČR, jedna z ostatních složek IZS, která patří mezi ozbrojené síly ČR a která využívá svých sil a prostředků k záchranným a likvidačním pracím.

Aby byla nejen Armáda ČR, ale také jiné složky integrovaného záchranného systému připraveni operativně reagovat při nastalých mimořádných událostech, je nezbytné dodržovat právní předpisy, příslušné normy a ustanovení, podle kterých by se měly složky integrovaného záchranného systému řídit.

V teoretické části budou prezentovány obecné informace o bezpečnosti České republiky jako takové a s ní souvisejícím bezpečnostním prostředím a bezpečnostními hrozbami, které by mohly ohrozit jak stát, tak i jeho obyvatelstvo. Na tuto část navazuje pojem mimořádná událost, které bude věnována celá kapitola. Zde bude uvedeno v daných intencích rozdělení mimořádných událostí a zmíněna příprava osob na mimořádné události. Teoretická část bude zakončena platnými právními předpisy, které souvisí s danou problematikou¹.

V praktické části budou představeny ozbrojené síly České republiky a nasazení sil a prostředků ozbrojených sil při řešení mimořádných událostí, které se vyskytly na území České republiky v posledních letech. Pozornost bude nejvíce věnována pandemii COVID-19. Bude zde zmíněna také humanitární pomoc, která je poskytována do zahraničí.

Cílem zpracování bakalářské práce je na základě aplikace analyticko-syntetické a historicko-logické metody prezentovat vybrané síly a prostředky ozbrojených sil České republiky při řešení mimořádných událostí.

---

¹ V odborné veřejnosti je v poslední době používán termín „právo bezpečnosti.“

Na závěr praktické části budou vyhodnoceny řízené rozhovory realizované s příslušníky Armády České republiky, kteří byli nasazeni v boji proti koronaviru.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BEZPEČNOST ČESKÉ REPUBLIKY

Bezpečnost je stav, kdy je systém schopen odolávat předvídatelným vnějším i vnitřním hrozbám, které mohou vážně narušit nebo ohrozit tento systém. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2016)

V případě bezpečnosti ČR se jedná o základní povinnosti státu, to znamená zachování územní celistvosti, zajištění svrchovanosti, ochrana demokratických základů státu, životy, zdraví a majetkové hodnoty. V případě narušení bezpečnosti státu může být vyhlášen jeden z krizových stavů. Bezpečnost ČR zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby.

Bezpečnosti v ČR se především věnuje Bezpečnostní strategie ČR, jenž je základním dokumentem a navazují na ni další strategie a koncepce. Tato strategie byla zpracována ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Parlamentem ČR. Jejím cílem je zajištění koordinace bezpečnostních zájmů ČR. (Bezpečnostní strategie, 2015)

Dle Bezpečnostní strategie ČR je bezpečnost založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví, svobody, lidské důstojnosti a majetku. K úspěšnému uplatňování tohoto principu je nezbytné zajišťovat bezpečnost státních institucí včetně jejich plné funkčnosti a rozvíjet procesy a nástroje sloužící k posilování bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. I když je za zajišťování bezpečnosti primárně odpovědná vláda, pro snižování rizik naplnění hrozeb je žádoucí aktivní spolupráce občanů České republiky, právnických osob, fyzických osob (dále jen PO a FO) a orgánů veřejné správy. Touto spoluprací dochází k posílení celkové odolnosti společnosti vůči bezpečnostním hrozbám.

V Bezpečnostní strategii ČR jsou prezentována východiska bezpečnostní politiky ČR, vymezení bezpečnostních zájmů ČR a bezpečnostního prostředí. Poslední část je nejrozsáhlejší a věnuje se strategii prosazování bezpečnostních zájmů ČR. (Bezpečnostní strategie, 2015)

Termín „bezpečnost“ můžeme ale v nejobecnějším rámci definovat jako „stav, v němž neexistují hrozby pro referenční objekt, případně je zásadně eliminována rizikovost těchto hrozeb.“ (Vojtěch, 2017). Z pohledu na referenční objekt (referenční objekt = jednotka, k jejímž bezpečnostním zájmům se bezpečnost vztahuje) rozeznáváme dva druhy bezpečnosti, a to vnitřní a vnější.

O vnitřní bezpečnosti mluvíme v souvislosti s hrozbami, které nás ohrožují uvnitř daného objektu a které je objekt schopen sám eliminovat. O vnější bezpečnosti naopak mluvíme v souvislosti s hrozbami, které na objekt působí zvenku a jsou zvenku eliminovány.

V mnoha případech se hovoří také o zajištění bezpečnosti státu z pohledu členství v aliancích, jako je např. NATO. Mnoho z nás se domnívá, že členství v takové organizaci je výhodou z toho důvodu, že je zajištěna pomoc dalších členských států při ohrožení státu. Na druhou stranu si však málokdo uvědomí, že takové členství je také obrovskou zodpovědností, jelikož i ČR, jako členský stát, má povinnost podílet se na zajištění bezpečnosti ostatních členských států při ohrožení jejich území. Je třeba si uvědomit, že členství v NATO nebo EU není jen o přijímání pomoci, ale také o jejím poskytování. (Ministerstvo obrany, 2022)

1.1 Bezpečnostní prostředí

Bezpečnostní prostředí je definováno v Bezpečnostní strategii ČR jako prostředí, které identifikuje nejvýznamnější trendy, faktory a konkrétní hrozby v bezpečnostním prostředí, v němž ČR ochraňuje a prosazuje své zájmy.

Bezpečnostní prostředí ČR je těžko předvídatelné a i konflikty, které se odehrávají daleko za hranicemi, mohou mít přímý dopad na naši bezpečnost.

Dle Dlouhodobého výhledu pro obranu 2035 se v následujících letech bude čelit dlouhodobým hrozbám, a to například v:

- Rozložení politické moci a ekonomického a vojenského potenciálu ve světě, kdy bude více diverzifikované – *„nestabilita v podobě zvýšeného množství střetů a hrozbu přímého vojenského ohrožení spojenců,“* (Dlouhodobý výhled pro obranu 2035, 2019)
- globalizaci,
- růstu mobility spojené s vysokou koncentrací obyvatelstva – šíření nakažlivých chorob,
- moderních informačních a komunikačních technologií, médií a sociálních sítí, které by mohly být využity k vedené informačních a psychologických operací nebo války,

- využití tzv. hybridních metod při nasazení ozbrojených sil (vojenské a nevojenské nástroje),
- nerovnoměrném demografickém vývoji v různých částech světa, nedostatku vody, rostoucí poptávce po surovinách a zdrojích energie – může dojít ke kolizi nároků různých aktérů,
- dostupnosti vyspělých technologií – může docházet k růstu schopností potenciálních protivníků,
- kybernetických útocích. (Dlouhodobý výhled pro obranu 2035, 2019)

Z důvodu očekávaných hrozeb dle Dlouhodobého výhledu pro obranu 2035 musí být také predikováno budoucí bezpečnostní prostředí. Reakce na něj bude vyžadovat:

- Připravenost na střet se státními i nestátními aktéry,
- komplexní přístup – schopnost všech druhů ozbrojených sil (dále jen OS) vést společně operace a schopnost vedení kombinovaných operací se zapojením zpravodajských, vojenských a civilních elementů jak na tradičním bojišti, tak i v kyberprostoru a informačním prostoru,
- zvýšení rychlosti a efektivity zpravodajských, plánovacích a rozhodovacích procesů při zajišťování strategického a operačního řízení OS,
- dostatečně robustní a odolné OS se schopností rychlé reakce i na strategické vzdálenosti,
- flexibilitu, zvýšenou připravenost a mobilitu sil,
- adekvátní mezinárodní spolupráci a vyšší akceschopnost NATO a EU, zejména pak schopnost vést mezinárodní vojenské operace velkého rozsahu na úrovni sborů,
- integrovaný přístup k zajištění bezpečnosti a obrany, celkovou odolnost státu a společnosti vůči vnějším hrozbám, odpovídající zajištění zdrojů apod.,
- aktualizaci národního legislativního rámce tak, aby lépe odpovídal bezpečnostním výzvám a potřebám. (Dlouhodobý výhled pro obranu 2035, 2019)

Vzhledem k předpokládanému vývoji bezpečnostního prostředí je zvýšena poptávka po silách, které budou schopny rychle reagovat proti hrozbám v mezinárodních i národních

operacích. Tyto síly musí být účinné, udržitelné a měli by disponovat odolným systémem velení, zabezpečením a ochranou. (Koncepte výstavby Armády České republiky 2025, 2015)

1.2 Bezpečnostní hrozby

Pojem hrozba lze definovat jako „*jakýkoli fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem. Míra hrozby je dána velikostí možné škody a časovou vzdáleností (vyjádřenou obvykle pravděpodobností čili rizikem) možného uplatnění této hrozby.*“² (Bezpečnostní strategie ČR, 2015)

Bezpečnostní hrozby státu rozdělujeme na dvě hlavní kategorie, přičemž se jedná o hrozby vojenského a nevojenského charakteru. Pravděpodobnost přímého vojenského napadení území ČR je nízká, avšak nedá se úplně vyloučit. Základní garancí tohoto příznivého stavu je především členství ČR v Severoatlantické alianci i v Evropské unii a její dobré vztahy se sousedními zeměmi. I když v současné době dochází k prohlubování integračních a demokratizačních procesů, bezpečnostní prostředí se na globální úrovni zhoršuje. Přímé použití vojenské síly totiž stále slouží jako nástroj k prosazování národních či skupinových zájmů a zvyšuje možnost vzniku konvenčního konfliktu či občanské války s dopadem na území našich aliančních spojenců.³ (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Bezpečnostní hrozby jsou definovány na základě analýzy bezpečnostního prostředí, ve kterém se ČR nachází. Pro Českou republiku bylo identifikováno 22 typů hrozeb. Bezpečnostní hrozby jsou definovány v Analýze hrozeb ČR jako:

- **Naturogenní:**
  - dlouhodobé sucho,
  - extrémně vysoké teploty,
  - přívalová povodeň,
  - vydatné srážky,
  - extrémní vítr,

---

² V odborné literatuře nalezneme také další možné definice (viz. např. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*, Praha: 2016)

³ Jednoznačným důkazem této skutečnosti je konflikt, který právě probíhá na Ukrajině.

- povodeň,
  - epidemie – hromadné nákazy osob,
  - epifytie – hromadné nákazy polních kultur,
  - epizootie – hromadné nákazy zvířat,
- **Antropogenní:**
- narušení dodávek potravin velkého rozsahu,
  - narušení funkčnosti významných systémů elektronických komunikací,
  - narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury,
  - zvláštní povodeň,
  - únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení,
  - narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu,
  - narušení dodávek plynu velkého rozsahu,
  - narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu,
  - radiační havárie,
  - narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu,
  - migrační vlny velkého rozsahu,
  - narušování zákonitosti velkého rozsahu (včetně terorismu),
  - narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu.

Vzhledem k hrozbám, které jsou výše definovány, se na území státu vyhláší následující krizové stavy:

- **stav nebezpečí** – vyhláší hejtman kraje na území kraje nebo jeho část nejdéle na 30 dnů z důvodu ohrožení životů, zdraví, majetku, životního prostředí, pokud intenzita ohrožení nedosahuje značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému (dále jen IZS) nebo subjektů kritické infrastruktury (dále jen KI). (Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení)

- **nouzový stav** – vyhláší vláda pro omezené nebo celé území státu na nejdéle 30 dnů v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují život, zdraví nebo majetkové hodnoty nebo vnitřní pořádek a bezpečnost. (Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR)
- **stav ohrožení státu** – vyhláší Parlament na návrh vlády pro omezené nebo pro celé území státu na neomezeně dlouhou dobu, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu, jeho územní celistvost anebo jeho demokratické základy. (Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR)
- **válečný stav** – o vyhlášení rozhoduje Parlament pro celé území státu na neomezeně dlouhou dobu, „*je-li ČR napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.*“ (Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky)

1.3 Bezpečnostní systém České republiky

Dle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky jsou základní povinnosti státu zajišťování svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana jejich demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot.

Bezpečnostní systém propojuje politické roviny, vojenské roviny, roviny vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatel, hospodářské, finanční, legislativní, právní a sociální roviny. (Bezpečnostní strategie, 2015)

Za základní funkci tohoto systému považujeme „*řízení a koordinaci činnosti jednotlivých složek odpovědných za zajišťování bezpečnostních zájmů ČR.*“ To ale neznamená, že zajišťování bezpečnosti je záležitostí pouze složek k tomu určených, ale také státních orgánů, orgánů územní samosprávy, ale také právnických a fyzických osob. (Bezpečnostní strategie, 2015)

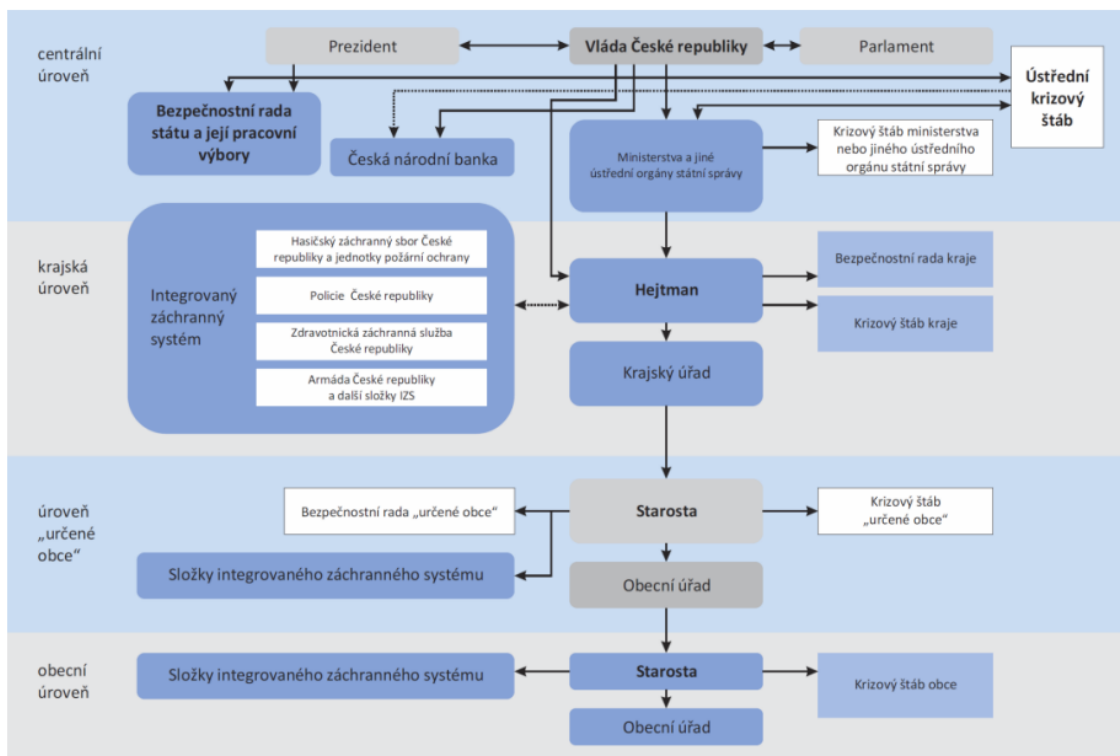
Struktura bezpečnostního systému se může rozdělit na dvě hlavní úrovně, a to na centrální (prezident republiky, Parlament ČR, vláda, Bezpečnostní rada státu a její pracovní orgány a ústřední správní orgány) a na územní prvky bezpečnostního systému (orgány kraje, orgány obce). (Bezpečnostní strategie, 2015)

1.3.1 Centrální úroveň

1. Prezident republiky – je vrchním velitelem ozbrojených sil, má právo účastnit se zasedání Bezpečnostní rady státu (dále jen BRS) a požadovat od jejich členů informace a vysvětlení.
2. Parlament ČR – vytváří základní předpoklady realizace bezpečnostní politiky, rozhoduje o vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu, rozhoduje o účasti ČR v mezinárodních seskupeních, o vyslání vojsk ČR mimo území a patří mezi hlavní vrcholné státní orgány.
3. Vláda – hlavní výkonný orgán bezpečnostního systému, projednává a navrhuje právní předpisy, strategie a koncepce, uskutečňuje bezpečnostní politiku státu, má odpovědnost za funkčnost bezpečnostního systému, zřizuje BRS a Ústřední krizový štáb (dále jen ÚKŠ).
4. Bezpečnostní rada státu – stálý pracovní orgán vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti ČR a přípravu návrhů opatření k jejímu zajišťování. Mezi její stálé pracovní orgány patří Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky, Výbor pro obranné plánování, Výbor pro civilní nouzové plánování, Výbor pro kybernetickou bezpečnost a Výbor pro zpravodajskou činnost.
5. Ústřední krizový štáb – stálý pracovní orgán vlády v gesci ministra obrany v případě vnějšího vojenského ohrožení ČR, při plnění spojeneckých závazků v zahraničí a při účasti OS ČR v mezinárodních operacích na obnovení míru. V gesci ministra vnitra je v případě ostatních druhů ohrožení ČR nebo při poskytování humanitární pomoci většího rozsahu.
6. Ústřední správní orgány – Ministerstvo zahraničních věcí, ministerstvo obrany, ministerstvo vnitra, Policie ČR (dále jen PČR), Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen HZS ČR), ministerstvo financí, ministerstvo zdravotnictví, ministerstvo dopravy, správa státních hmotných rezerv, Státní úřad pro jadernou bezpečnost (dále jen SÚJB), Národní bezpečnostní úřad (dále jen NBÚ), zpravodajské služby. (Lošek, 2013)

1.3.2 Územní prvky bezpečnostního systému

Orgány kraje se podílejí na zajišťování bezpečnostního systému kraje, stejně tak také orgány obce se podílejí na zajišťování bezpečnosti v rámci správního území. Bezpečnostní rada kraje a bezpečnostní rada obce jsou koordinační orgány pro nekrizovou bezpečnostní problematiku a přípravu na krizové situace (dále jen KS) a jejich řešení. „*Poradním orgánem hejtmána nebo starosty k řešení krizových situací jsou u krajů krizové štáby krajů a u obcí krizové štáby obcí.*“ (Lošek, 2013)

Obrázek 1 - Bezpečnostní systém České republiky
(zdroj: Krizové řízení a bezpečnostní systém ČR, 2015)

V bezpečnostním systému ČR hrají zpravodajské služby, jako jedny z mnohých, významnou a nezastupitelnou úlohu, a to při získávání, shromažďování a vyhodnocování informací důležitých pro bezpečnost ČR a při včasné identifikaci bezpečnostních hrozeb a rizik. (Bezpečnostní informační služba, 2022)

2 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

„Mimořádnou událostí rozumíme škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“ (Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému)

Mimořádné události (dále jen MU) dělíme na mimořádné události způsobené přírodními vlivy, havárie a antropogenní mimořádné události.

2.1 Mimořádné události způsobené přírodními vlivy

Živelní pohromy přicházejí většinou neočekávaně a přináší s sebou značné škody. Zpustoší určité území, zničí obydlí, majetek, komunikaci nebo zdroje obživy. To ale nejsou jediné škody, které živelní pohromy mohou způsobit. Jedná se také o řetěz následujících mimořádných událostí, zejména o hladomor, nákazy, nekontrolovatelný pohyb obyvatel či výpadky energetických a zásobovacích sítí.

Ochrana proti mimořádným událostem způsobených přírodními vlivy může být buď aktivní, nebo pasivní. Mezi aktivní ochranu řadíme stavbu hrází proti povodním nebo zpevnování svahů proti sesuvům. Mezi pasivní ochranu řadíme například evakuaci nebo ukrytí. (MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2019)

Pro příklad jsou níže uvedeny povodně a záplavy a povětrnostní MU.

2.1.1 Povodně a záplavy

V oblasti přírodních katastrof představují pro ČR největší přímé nebezpečí povodně. Způsobují rozsáhlé materiální škody, ztráty na životech, ale i rozsáhlou devastaci kulturní krajiny včetně ekologických škod. Při povodních může docházet také k sekundárním jevům, mezi které patří požáry, úniky nebezpečných látek do okolí nebo sesuvy podmáčené půdy.

Podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách dělíme povodně na dva typy, a to na **přírozené** a **zvláštní**. Přírozené povodně jsou způsobené přírodními jevy (tání sněhu, dešťové srážky). Naopak zvláštní povodně jsou způsobené jinými vlivy, zejména pak poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii a protržení. (MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2019)

Podrobněji je problematika povodní řešena v subkapitole 5.3 praktické části.

2.1.2 Povětrnostní mimořádná událost

Povětrnostní mimořádná událost je událost, která přichází vzduchem. Jedná se např. o blesky, náhlý přívalový déšť, kroupy nebo tornádo.

Tornádo je ničivý vzdušný vír, který při kontaktu s bouří ničí domy, trhá stromy a dokáže zvednout do vzduchu i kamion. Slabší tornáda vznikají na normální bouři, silnější až na supercelách (supercely = extrémně silné bouře, jejichž jádro rotuje). Síla tornáda se počítá na Fujitově stupnici, a to číselně 0 až 5. Tornádo o síle F0 pouze láme větve, F5 zanechává absolutní zkázu. (Tmejová, 2021)

Tornádo, které proběhlo na území ČR na Hodonínsku a Břeclavsku je podrobněji rozebráno v níže uvedené kapitole č. 5.6 v praktické části.

2.2 Havárie

Havárie jsou mimořádné události, které mohou vzniknout poruchou na technickém zařízení, nedodržením technologických postupů nebo selháním lidského faktoru. Prevence je při haváriích jednoznačná, a to dodržování předepsaných postupů, ochrana, kontrola zařízení apod. Nejčastější havárie, které mají dopad na obyvatelstvo, jsou havárie s únikem nebezpečných látek, či radiační nehody (havárie).

2.2.1 Havárie s únikem nebezpečných látek

Havárie s únikem nebezpečných látek neohrožují jen životy a zdraví obyvatel, ale také životní prostředí. V zákoně č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií je definována jako mimořádná, částečně nebo zcela neovladatelná, časově a prostorově ohraničená událost, která vznikla nebo jejíž vznik bezprostředně hrozí v souvislosti s užíváním objektu nebo zařízení, v němž je nebezpečná látka vyráběna, zpracovávána, používána, přepravována nebo skladována.

Mezi nejčastější příčiny havárií patří technické příčiny (poruchy strojů, prostředků a zařízení), technologické příčiny (odchyly od stanovených provozních podmínek) a personální příčiny (selhání lidského faktoru). (MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2019)

2.3 Antropogenní mimořádné události

Antropogenní mimořádné události jsou události, které jsou způsobené činností člověka. Jedná se například o teroristický čin, sabotáž nebo žhářství. Mezi závažné MU posledních let řadíme teroristické akce.

2.3.1 Terorismus

U této MU je důležité vědět, že terorismus je chápán jako forma organizovaného násilí, které je obvykle zaměřeno proti nezúčastněným osobám za účelem dosažení určitých cílů (politických, kriminálních nebo jiných).

Co se týče forem a metod terorismu, vyznačují se vysokou nebezpečností, bezohledností a brutalitou. Cílem je vyvolání strachu a ohrožení u co největšího počtu lidí. Formy terorismu jsou různé – ohrožení výbušnými látkami, útoky sebevražedných útočníků, zamoření prostoru nebezpečnou látkou, kybernetický terorismus. (MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2019)

2.3.2 Kybernetické útoky

Kybernetické útoky jsou čím dál tím větší hrozbou, a to pro všechny státy světa. Útočníci totiž využívají počítačových virů, malware, spyware a dalších škodících softwarů k tomu, aby poškodili daný stát. Proto je stále více žádoucí se proti kybernetickým útokům chránit a dodržovat určitou prevenci, a to z důvodu, že kybernetické útoky se zaměřují na narušení důvěrnosti, integrity nebo dostupnosti. To znamená, že se útočník dostane k citlivým datům společnosti. Útočník může také měnit údaje nebo mazat soubory, případně vyřadit systém na určitou dobu mimo provoz⁴.

Hlavními úkoly vlád, které jsou významné při zajišťování svobody a bezpečnosti kyberprostoru, patří:

- Zabezpečovat přístup a otevřenost,
- respektovat a chránit na internetu základní práva,
- zachovávat spolehlivost a interoperabilitu internetu.

---

⁴ Za účelem ochrany kybernetického prostoru byla vypracována Národní strategie kybernetické bezpečnosti České republiky.

V závislosti na elektronizaci procesů veřejné správy se kybernetické útoky staly aktuálnější hrozbou, a proto bylo nutné přijmout opatření, díky kterým by bylo možno reagovat na kybernetické útoky z centrální úrovně. Tyto aktivity lze datovat již do roku 2001, kdy Ministerstvo vnitra (dále jen MV) prezentovalo „Koncepti boje proti trestné činnosti v oblasti informačních technologií včetně Harmonogramu opatření“. K této problematice se vztahuje také řada zákonů, mezi které patří např. zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích,

ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon byl změněn zákonem č. 374/2021 Sb.

Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti upravuje práva a povinnosti osob, jakož i pravomoc a působnost orgánů veřejné moci v oblasti kybernetické bezpečnosti. Jeho hlavním cílem je stanovení základní úrovně bezpečnostního opatření a také zlepšení detekce kybernetických bezpečnostních incidentů. Od roku 2017 došlo k obsahovým novelám zákona o kybernetické bezpečnosti a posledním novelujícím zákonem je zákon č. 261/2021 Sb., zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci. (Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost, 2021)

Vzhledem k dřívější absenci zákonného prostředku, který by napomáhal k odstranění hackerského útočnicka, ministerstvo obrany v roce 2020 navrhlo novelu zákona o Vojenském zpravodajství (dále jen VZ). Jednalo se o návrh, díky kterému by VZ mělo větší pravomoci v boji

proti kybernetickým hrozbám, a to díky sběru metadat, která nezaznamenávají obsah přeposílaných zpráv, ale shromažďují informace o přenosu dat a jejich strukturu. Tyto nástroje detekce by nebyly využity pro provádění odposlechů a záznamů. (Shabu, 2020)

Zákon č. 150/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, tak vyšel v platnost 31. března 2021 a účinnosti nabyl 1. července 2021.

2.4 Příprava obyvatelstva na mimořádné události

K tomu, aby se mohli lidé chránit, musí proces přípravy systematicky vytvářet jejich vědomosti, dovednosti a návyky v sebeochraně. První a kritické okamžiky po vzniku MU jsou provázány vzájemnou pomocí a svépomocí, než se do zasaženého prostoru dostanou profesionální záchranáři. Tento kritický čas se někdy nazývá „10 minut pro život“. Proto je

důležité mít základní přípravu dovedností a návyků a znát rizika možných ohrožení a zásad sebeochrany nejen v místě trvalého bydliště, ale také např. v místě pracovního výkonu. (Horák, 2011)

2.5 Lidský faktor při mimořádných událostech

Vzhledem k faktu, že mimořádné události jsou spojené s traumatizujícími následky, je lidské jednání při mimořádné události ovlivňováno především pocitem ohrožení majetku, zdraví, nebo života vlastního i ostatních. Lidé nemusí být ani účastníky mimořádné události, aby se cítili ohroženi. Stačí pouze srovnání s postiženými a dochází k rozsáhlé komunikaci o rozsahu a povaze utrpení, což vede ke stresování.

Během krizové situace však dochází také ke zvýšené soudržnosti, jelikož se nebezpečí, ztráta nebo utrpení staly sdíleným pocitem všech účastněných.

Je třeba si uvědomit skutečnost, že každý z nás je jiný, a tak se musí předpokládat, že každý jedinec bude k vyrovnání se s mimořádnou událostí přistupovat rozdílným způsobem. Nelze ke všem jedincům přistupovat stejně, je důležité brát v úvahu jeho postoje, odolnost, osobnost nebo psychiku.

Reakce lidí se proto dá dělit na následující období:

- **období iniciační** – jedná se o období krize, kdy se katastrofa teprve připravuje. Z hlediska lidského faktoru dochází k rostoucímu pocitu obav až strachu,
- **moment vlastní katastrofy** – pokud dojde k tomuto momentu, dochází k přepadání panice, u které rozeznáváme dvě formy: depresivní (vedoucí až k šoku) a hyperaktivní až agresivní,
- **období stabilizační** – období, kdy se krize omezuje a člověk začíná pociťovat radost z vyvážnutí z nebezpečí, avšak také stav, kdy si člověk uvědomuje skutečný stav věci, což může být provázeno pocitem strachu a smutku (strach o své blízké, uvědomění si počtu mrtvých atd.),
- **období restaurační** – původní stav se obnovuje, dochází ke smíření se s daným stavem a přizpůsobení se.

Při zvládání mimořádné události je člověk vystaven pocitu nejistoty. Hlavní příčinou nejistoty je v tomto případě nedostatek informací. Nedostatek informací je poté hlavní

příčina stresu a následně vznikajících negativních reakcí na krizovou situaci. Pokud se MU nezvládne, vzniká chaos a panika.

Je třeba brát také v úvahu omezení lidského nervového systému. To způsobuje výskyt chyb u člověka při MU, kterými jsou:

- zúžení pozornosti (rostoucí úroveň stresu vyvolává pocit, že důležité věci budou zcela mimo pozornost),
- zkreslení percepce (získávané informace jsou jedinci upravovány v duchu jejich očekávání),
- mentální rigidita (schopnost přijímat nové informace je omezena),
- fluktuace bdělosti (zvýšené riziko chyb),
- *„rozhodování jedince ve složitých situacích bývá často charakterizováno rozhodování získat všechno způsobem „buď a nebo“, což v krizových situacích může být tak intenzivní, že se podnikne cokoli i tehdy, když jsou její důsledky zřejmě škodlivé.“ (Horák, 2011)*

Jedním z nejvíce určujících faktorů chování člověka při MU je stres. Stres některé lidi „pohání“ k tomu se nevzdávat, některým jedincům však vezme sílu bojovat. Mezi příznaky stresu zařazujeme:

- **fyziologické příznaky** – zrychlené bušení srdce, bolest a sevření na hrudní kosti, nechutenství, migréna, nepříjemné pocity v krku...
- **emocionální příznaky** – prudké a výrazné změny nálad, nadměrné trápení se s věcmi, které nejsou tak důležité, nadměrné pocity únavy a obtíže při soustředění pozornosti...
- **behaviorální příznaky** – nerozhodnost a do značné míry i nerozumné nářky, zvýšená nemocnost, sklon ke zvýšené osobní nehodovosti a nepozornému řízení auta, zvýšená konzumace alkoholických nápojů, ztráta chuti k jídlu nebo naopak přejídání...

Příznaky stresu jsou vyvolány stresory (stresor = podnět vyvolávající stres). Ty rozdělujeme na **fyzikální** a **emocionální**. Mezi fyzikální stresory patří alkohol, nikotin, kofein, meteorologické vlivy, katastrofy, úrazy nebo těhotenství. Mezi emocionální stresory

zařazujeme úzkostnost, zármutek, obavy, strach, nenávisť, nepřátelství nebo zlobu. (Horák, 2011)

2.5.1 Zvládání zátěžových situací

Jelikož každý člověk zvládá zátěž rozdílně, volí také jinou strategii, jak se s ní vyrovnat. Rozeznáváme dvě strategie, kterými jsou:

- **aktivní strategie** – ta je charakterizována odvahou osoby pustit se do boje se stresorem. V rámci tohoto jsou doporučovány taktické kroky:
  - zvyšování informovanosti o stresoru, vlastním stavu a prognóze,
  - mobilizace rezerv – obranyschopnost (např. úpravou životního stylu, cvičením), motivace,
  - plánování boje – stanovení žádoucího a dosažitelného cíle,
  - realizace – obrana redukcí škodlivin (nikotin, alkohol), protiútok (terapie, aktivní stupňování zdraví),
  - výdrž – nedat se odradit, akceptace (přijetí obtíží, naučit se s nimi žít),
- **pasivní strategie** – ta je charakterizována vnějším klidem. V rámci toho jsou doporučovány taktické kroky:
  - vyčkávání, stáhnutí se, distancování se, ignorování,
  - lhostejnost,
  - rezignace s určitou mírou naděje (odevzdanost osudu),
  - odepsanost (cynický postoj, bezmocnost).

Účinnost postupů závisí na situaci, vlastnostech a schopnostech osobnosti. (Horák, 2011)

3 PRÁVNÍ RÁMEC

Mezi základní zákony v působnosti Ministerstva obrany ČR patří:

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů,
- zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému,
- zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky,
- zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů a související právní normy,
- zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky,
- zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon),
- zákon č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze,
- zákon č. 15/2015 Sb., o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů. (Ministerstvo obrany ČR, 2019)

Mezi ostatní zákony v působnosti Ministerstva obrany České republiky patří

- zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 214/2004 Sb., o zřízení Univerzity obrany,
- zákon č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech,
- zákon č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky,
- zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii. (Ministerstvo obrany ČR, 2019)

Mezi nejvýznamnější právní normy vztahující se k dané problematice lze zařadit:

3.1 Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

Zákon č. 110/1998 Sb. se skládá ze 13 článků, ve kterých se nachází:

- základní ustanovení (čl. 1 – čl. 4)
  - o zde jsou vymezeny základní povinnosti státu (zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana jejich demokratických základů a ochrana

životů, zdraví a majetkových hodnot) nebo zajištění bezpečnosti ČR, kterou mají na starosti ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby,

- vyhlášení nouzového stavu (čl. 5 – čl. 6),
- vyhlášení stavu ohrožení státu (čl. 7),
- zkrácené jednání o návrzích zákonů po dobu ohrožení státu nebo válečného stavu (čl. 8),
- vymezení bezpečnostní rady státu (čl. 9),
- prodloužení volebního období po dobu nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu (čl. 10),
- společná ustanovení (čl. 11 – čl. 12),
- závěrečné ustanovení, kde je uvedeno nabytí účinnosti zákona (čl. 13).

3.2 Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému

Zákon o Integrovaném záchranném systému se skládá ze čtyř částí a vymezuje pojmy týkající se IZS. Jsou zde definovány pojmy jako integrovaný záchranný systém, záchranné práce, likvidační práce, věcná pomoc atd. Zákon dále vymezuje složky IZS, a to jak základní, tak ostatní a jejich činnost. Hlava třetí první části vymezuje postavení a úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě na MU a při provádění ZaLP. Jsou zde uvedeny také cvičení a komunikace složek IZS, organizace záchranných a likvidačních prací v místě zásahu nebo práva a povinnosti PO a FO při MU.

3.3 Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

Zákon o ozbrojených silách upravuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil ČR, jejich řízení, přípravu a vybavení vojenským materiálem. Skládá se ze 13 částí a jsou zde vymezeny ozbrojené síly (Armáda ČR, Vojenská kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž). V tomto zákoně lze také najít předpisy pro použití vojenské zbraně a zvláštních předpisů, nebo vedení vojenských evidencí. V první části jsou vymezeny pojmy, jako např. vojenské objekty, vojenský útvar, příslušník ozbrojených sil nebo operační nasazení. Tímto zákonem byl zrušen zákon č. 20/1990 Sb., o zřízení Správy ochrany

prezidenta Československé socialistické republiky a o Hradní stráži Československé republiky. Nabyl účinnosti dne 1. prosince 1999.

3.4 Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

Zákon č. 222/1999 Sb. stanovuje povinnosti státních orgánů, územních samosprávných celků a PO a FO k zajišťování obrany státu před vnějším napadením a odpovědnost za porušení těchto povinností. Skládá se ze dvanácti částí, ve kterých lze dále najít řízení a organizaci obrany státu, objekty důležité pro obranu státu, vztah ke spojeneckým ozbrojeným silám nebo např. financování obrany státu. Jsou zde vymezeny pojmy, jako např. obrana státu, pracovní výpomoc, věcný prostředek nebo plánování obrany státu. Tento zákon ruší zákon č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech, zákon č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky a zákonné opatření č. 17/1976 Sb.

3.5 Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování

Zákon č. 585/2004 se věnuje problematice branné povinnosti. Skládá se ze třinácti částí a vymezuje obsah branné povinnosti a druhy vojenské služby, vojenské správní úřady, vojenskou činnou službu za stavu ohrožení státu a válečného stavu nebo vstup občana nebo vojáka v záloze do OS jiného státu.

DÍLČÍ ZÁVĚR

Teoretická část bakalářské práce pojednává o bezpečnosti České republiky, konkrétně o bezpečnostním prostředí, bezpečnostních hrozbách a bezpečnostním systému České republiky. Dále je zde definována mimořádná událost. Tématu mimořádná událost je věnována celá kapitola, ve které jsou prezentovány mimořádné události způsobené přírodními vlivy (konkrétně povodně a záplavy a povětrnostní mimořádné události), havárie (konkrétně havárie s únikem nebezpečných látek) a antropogenní mimořádné události (konkrétně terorismus a kybernetické útoky). V této kapitole je uvedena také příprava obyvatelstva na mimořádné události a charakteristika lidského faktoru při mimořádných událostech a s tím související zvládání zátěžových situací.

Finální kapitola teoretické části je věnována právní úpravě dané problematiky. Jsou zde uvedeny základní právní normy, které se dané problematiky dotýkají, a to ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému, zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách, zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky a zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti.

Teoretická část měla především uvést do problematiky bezpečnosti České republiky a s tím spojenými hrozbami, se kterými se Česká republika může potýkat.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 OZBROJENÉ SÍLY A JEJICH VYČLENĚNÉ SÍLY A PROSTŘEDKY

Ozbrojené síly České republiky jsou síly, které vytváří ČR k zajišťování své bezpečnosti. Jejich základním úkolem je příprava k obraně státu proti vnějšímu napadení, ale plní také úkoly vyplývající z mezinárodních smluvních závazků ČR o společné obraně proti napadení. „*Ozbrojené síly se podílejí na činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru účasti na mírových operacích, záchranných humanitárních akcích*“ (např. humanitární mise zaměřená na pomoc kosovským uprchlíkům v Albánii)⁵. (Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky)

OS dělíme na Armádu ČR, Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž a jejich vyčleněné síly a prostředky zařazené do ostatních složek integrovaného záchranného systému.⁶

4.1 Armáda České republiky

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách definuje Armádu ČR jako základ ozbrojených sil, který se organizačně člení na vojenské útvary a vojenská zařízení. Tyto útvary a zařízení se mohou dále slučovat do větších organizačních celků. (Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách)

Základním úkolem Armády České republiky (dále jen AČR), jak je již výše uvedeno, je především příprava k obraně ČR a obrana proti vnějšímu napadení. AČR se také podílí na zachování vnitřní bezpečnosti, a to především z pohledu poskytování záchranných prací při mimořádných událostech. Používá vojenské techniky k odstranění jiného hrozícího nebezpečí, zabezpečuje leteckou zdravotnickou dopravu nebo letecké služby pátrání a záchrany. (Vičar, 2013)

Vrchním velitelem AČR je prezident republiky, kterým je v současné době Miloš Zeman. Ministryní obrany je Jana Černochová náčelníkem Generálního štábu AČR je Aleš Opat.

Armádu ČR tvoří svazky a útvary pozemních, vzdušných, speciálních, kybernetických a teritoriálních sil. **Pozemní síly** mají jako hlavní úkol přípravu sil a prostředků

---

⁵ Jedná se o dobové vyjádření, v následujících letech se AČR podílela na celé řadě humanitárních akcí.

⁶ Mezi ostatními složkami IZS jsou dále uvedeny např. Vězeňská služba, Vodní záchranná služba, neziskové organizace, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.

(dále jen SaP) k zajištění obrany ČR a plnění mezinárodních závazků, přičemž se pozemní síly skládají z mechanizovaného, výsadkového, ženijního a chemického vojska, dělostřelectva, logistikou a SaP zpravodajského zabezpečení. **Vzdušné síly** jsou tvořeny taktickým, vrtulníkovým a dopravním letectvem, vojskem pozemní protivzdušné obrany, SaP velení, řízení a průzkumu, službou řízení letového provozu, leteckou radionavigační službou a prostředky zpravodajského zabezpečení a jejich hlavním úkolem je zajištění nedotknutelnosti vzdušného prostoru ČR. Cílem **speciálních sil** je udržet a rozvíjet svou strategickou relevanci při podpoře prosazování ochrany a obrany zájmů ČR. Činnost **kybernetických sil** je monitorování, plánování a vedení operací v kybernetickém prostoru a informačním prostředí na taktické úrovni a podpora plánování a řízení strategické komunikace. **Teritoriální síly** se skládají z velitelství teritoria a krajského vojenského velitelství, přičemž jsou považovány za vojenské územní prvky pro zabezpečení a řešení otázek obrany a ochrany teritoria. (Ministerstvo obrany ČR, 2019)

4.1.1 Velitelství pro operace

Velitelství pro operace je přímo podřízeno náčelníkovi Generálního štábu AČR. Má mnoho funkcí, mezi které patří:

- komplexní odpovědnost za plánování, nasazení, řízení a zabezpečení sil a prostředků OS ČR v operacích,
- odpovědnost za národní velení a řízení, ekonomickou, logistickou a právní podporu SaP,
- vedení trvalého přehledu o situaci v zájmových prostorech a prostorech nasazení OS ČR.

V souladu se zákonem č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách řídí a koordinuje činnosti AČR při nasazení k řešení KS. „*Je výkonným prvkem v procesu bojové a mobilizační pohotovosti a krizového řízení v rámci Ministerstva obrany ČR a Ozbrojených sil České republiky.*“ (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Struktura Velitelství pro operace se skládá z velení, osobního štábu, skupiny personalistiky, ekonomického odboru, odboru společně operačního centra, odboru zpravodajského, odboru řízení operací, odboru logistiky, odboru plánování, odboru komunikačních a informačních systémů a bezpečnosti informací, oddělení zabezpečení přípravy a výcviku a centra podpory operací.

Velitelem Velitelství pro operace je Josef Kopecký. (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Obrázek 2 Znak Velitelství
pro operace

(zdroj: Ministerstvo obrany ČR, 2020)

4.1.2 Velitelství pozemních sil

„Velitelství pozemních sil zajišťuje taktickou úroveň velení a řízení, plánuje, řídí a organizuje přípravu sil a prostředků.“ (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Pozemní síly se považují za jádro struktury AČR a tvoří jej přibližně 13 tisíc vojenských profesionálů. Jejich hlavním úkolem je příprava SaP k zajištění obrany ČR a k plnění mezinárodních závazků. (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Pozemní síly jsou velmi mobilní, flexibilní a mají vysokou palební sílu včetně odolnosti proti působení nepřítele. Jejich struktura a výbava jim umožňuje plnit hlavní úkoly a působit v celém spektru operací. Pozemní síly jsou tvořeny bojovými silami, bojovou podporou a silami bojového zabezpečení. (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Výcvik pozemních sil je přizpůsoben k vysílání do mezinárodních operací, zejména NATO, EU nebo OSN. Cílem tohoto výcviku je co nejvyšší stupeň vzájemné spolupráce. Jednotky jsou připravovány pro plnění vojenských i nevojenských činností. SaP pozemních sil jsou nasazovány také na vyžádání na podporu IZS při živelních katastrofách – vojáci se např. podíleli na záchraně lidských životů a majetku při likvidaci škod po povodních v letech 1997, 2002, 2009, 2010 a 2013. (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Struktura pozemních sil se skládá z **bojových sil** (4. brigáda rychlého nasazení Žatec, 7. mechanizovaná brigáda Hranice, 43. výsadkový pluk Chrudim), **sil bojové podpory**

(13. dělostřelecký pluk Jince, 15. ženijní pluk Bechyně, 31. pluk radiální, chemické a biologické ochrany Liberec, 53. pluk průzkumu a elektrotechnického boje Heliodora Píky Opava) a **sil bojového zabezpečení** (14. pluk logistické podpory Pardubice).

Pro znázornění vyčleněných sil a prostředků pozemních sil jsou v příloze P I uvedeny síly a prostředky 4. brigády rychlého nasazení Žatec.

Velitelem Velitelství pozemních sil je Ladislav Jung. (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Obrázek 3 Znak Velitelství pozemních sil
(zdroj Ministerstvo obrany ČR, 2020)

4.1.3 Velitelství vzdušných sil

Hlavním úkolem Vzdušných sil AČR je obrana vzdušného prostoru státu. Dále zabezpečují suverenitu, obranyschopnost a územní celistvost ČR. Jednotky a útvary vzdušných sil tyto úkoly plní v rámci integrovaného systému protivzdušné a protiraketové obrany NATO. (Ministerstvo obrany ČR, 2021)

Za mírového stavu tyto síly zabezpečují pátrací a záchrannou službu, která je určena k vyhledání a pomoci posádkám letounů v nouzi. Dále zabezpečují záchrannou službu ze stanoviště Plzeň – Líně, lety ve prospěch IKEM a také jsou k dispozici pro pomoc při katastrofách a živelních pohromách. (Ministerstvo obrany ČR, 2021)

„V případě ozbrojeného konfliktu jsou určeny k vybojování vzdušné nadvlády, přímé bojové podpoře pozemních sil, průzkumu a zajištění vzdušné přepravy a zásobování vojsk.“
(Ministerstvo obrany ČR, 2021)

Jednotky vzdušných sil jsou také pravidelně nasazovány v zahraničních operacích – nasazení hotovostních letounů AČR pro ochranu vzdušného prostoru některé z aliančních zemí

(Baltic Air Policing Litva, Air Policing na Islandu) a také nasazení vrtulníkové jednotky v operaci ISAF a poté Resolute Support Mission v Afghánistánu. (Ministerstvo obrany ČR, 2021)

Struktura tohoto velitelství se skládá z **bojových jednotek** (21. základna taktického letectva Čáslav, 22. základna vrtulníkového letectva Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou), **jednotek bojové podpory** (24. základna dopravního letectva Praha – Kbely, 25. protiletadlový raketový pluk Strakonice, 26. pluk velení, řízení a průzkumu Brandýs nad Labem) a **jednotek bojového zabezpečení** (správa letiště Pardubice).

Vyčleněné SaP 22. základny vrtulníkového letectva Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou jsou znázorněny v příloze P II.

Velitelem Vzdušných sil je Petr Mikulěnka. (Ministerstvo obrany ČR, 2021)

Obrázek 4 Znak Velitelství vzdušných sil
(zdroj Ministerstvo obrany ČR, 2021)

4.1.4 Velitelství teritoria

Velitelství teritoria je v přímé podřízenosti náčelníka Generálního štábu AČR jako velící prvek teritoriálních sil a jedná se o taktický organizační útvar. Je nadřízeno Krajským vojenským velitelstvím (dále jen KVV). „*Velitelství teritoria odpovídá za zabezpečení působností Velitelství teritoria a KVV vůči subjektům státní správy a samosprávy, mimo zajištění činností spojených s výkonem státní správy.*“ (Ministerstvo obrany ČR, 2021)

Mezi úkoly teritoriálních sil patří:

- zajišťování teritoriální obrany,

- participace na plnění úkolů AČR v rámci krizového řízení (dále jen KŘ),
- zajišťování podpory spojeneckých jednotek na vlastním území,
- plnění úkolů operační přípravy státního území,
- mobilizační doplňování OS,
- zajišťování institutu dobrovolného převzetí výkonu branné povinnosti v míru,
- výkon státní správy,
- POKOS. (Ministerstvo obrany ČR, 2021)

Velitelem Velitelství teritoria je Antonín Genser. (Ministerstvo obrany ČR, 2021)

Obrázek 5 Znak Velitelství teritoria
(zdroj Ministerstvo obrany ČR, 2021)

4.1.5 Velitelství informačních a kybernetických sil

„Velitelství informačních a kybernetických sil je strategickým nástrojem přispívajícím k bezpečnosti a obraně České republiky.“ (Feix, 2021)

Ve struktuře Armády České republiky je Velitelství informačních a kybernetických sil na taktické úrovni, kam zařazujeme také Pozemní síly, Vzdušné síly a Velitelství teritoria. Velitelství pro operace, které má za úkol plánování, velení a řízení operací sil a prostředků (na území ČR i mimo něj) zařazujeme na operační úroveň. (Feix, 2021)

„Velitelství informačních a kybernetických sil působí nezávisle, společně nebo v součinnosti s ostatními druhy sil a Vojenským zpravodajstvím. Spolupracuje s dalšími prvky kybernetické bezpečnosti a obrany ČR.“ (Feix, 2021)

Velitelem je brigádní generál Miroslav Feix, M. S., který poskytuje podporu nejvyššímu velení armády v oblasti strategické komunikace. (Feix, 2021)

Od ledna roku 2020 se specialisté ze 103. centra CIMIC/PSYOPS (civilně vojenská spolupráce a psychologická operace) staly podřízenou složkou Velitelství kybernetických sil a informačních operací, které vzniklo v červenci roku 2019 a jejímž úkolem je reagovat na hrozby v kyberprostoru a IT prostředí. (Gallová, 2020)

V jednotce je nyní začleněna téměř stovka vojáků, ale do budoucna se počítá s pěti sty až šesti sty lidmi, kteří budou také z řad příslušníků aktivní zálohy, jenž mají zkušenosti v IT oborech a v civilu. (Gallová, 2020)

Obrázek 6 Znak Velitelství informačních a kybernetických sil
(zdroj Ministerstvo obrany ČR, 2021)

4.1.6 Velitelství výcviku – Vojenská akademie

Velitelství výcviku – Vojenská akademie (dále jen VeV-VA) Vyškov je resortní vzdělávací a výcvikové zařízení (resortní škola) Ministerstva obrany ČR, které je přímo podřízené náčelníkovi Generálního štábu AČR. (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

Vojenská akademie zajišťuje rozvoj doktrinní soustavy v AČR a především provádí základní, odbornou a speciální přípravu kariérového vojenského vzdělávání a výcviků. Jejím velitelem je Radek Hasala. (Ministerstvo obrany ČR, 2020)

4.1.7 Výstroj vojáka Armády České republiky

Vojenský stejnokroj a jeho doplňky tvoří celek jednotného a účelného vystrojení vojáků a charakterizuje jejich příslušnost k OS. Voják je povinen udržovat stejnokroj v čistotě,

udržovat ho v dobrém stavu a používat stejnokrojové součástky a doplňky pouze předepsaného tvaru (stříhu), barvy, rozměru a provedení a nosit je stanoveným způsobem.

Na vojenském stejnokroji voják nesmí nosit jakékoli označení příslušnosti k politické straně nebo k politickému hnutí, stejně tak je vojákům zakázáno nošení osobních věcí (prstenů apod.) při zaměstnání z důvodů zajištění bezpečnosti. (Pleskač, 2019)

V příloze P III je uvedena technika a výzbroj Armády České republiky.

4.2 Vojenská kancelář prezidenta republiky

„Vojenská kancelář prezidenta republiky je vojenským útvarem OS ČR.“ (Zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky)

Mezi úkoly Kanceláře prezidenta republiky patří:

- zabezpečovat úkoly související s ústavní pravomocí prezidenta republiky, jmenovat generály, rektory a profesory vysokých vojenských škol,
  - zabezpečovat úkoly související s ústavní pravomocí prezidenta republiky, propůjčovat a udělovat státní vyznamenání,
  - zabezpečovat úkoly související s ústavní pravomocí prezidenta republiky při udělování amnestie, promíjení či zmírnění trestů ve vztahu k příslušníkům OS ČR,
  - zabezpečovat úkoly související s funkcí a činností prezidenta republiky jako vrchního velitele OS,
  - zabezpečovat úkoly související s řízením Hradní stráže,
- atd. (Pražský hrad)

Náčelník, který je v čele Vojenské kanceláře, je jmenován a odvoláván prezidentem republiky, kterému je přímo podřízen. Vojenská kancelář je tvořena dvěma úseky:

1. úsek se zabývá *„zabezpečením a prováděním realizace výkonu ústavních pravomocí prezidenta republiky jako vrchního velitele OS, řízením Hradní stráže a administrativní agendou Vojenské kanceláře prezidenta republiky.“* (Pražský hrad)

2. úsek se zabývá „zabezpečením a prováděním analytické a informační podpory prezidenta republiky v oblasti zabezpečování obrany ČR.“ (Pražský hrad)

Obrázek 7 Organizační struktura Vojenské kanceláře prezidenta republiky
(Zdroj Pražský hrad)

4.3 Hradní stráž

Hradní stráž je přímo podřízena náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky. Je specifickým útvarem OS ČR a její příslušníci se skládají z řad AČR, ale také z příslušníků, kteří jsou přijímáni podle specifických kritérií.

Mezi úkoly Hradní stráže patří:

- vnější ostraha areálu Pražského hradu, zabezpečení jeho obrany,
- vnější ostraha a obrana objektů, které jsou dočasným sídlem prezidenta republiky a jeho hostů,
- organizace a zajištění vojenské pocty, zejména při oficiálních návštěvách představitelů jiných států.

„Hradní stráž nesmí být použita k plnění jiných úkolů, než které jsou uvedeny výše, bez souhlasu prezidenta republiky.“ (Ministerstvo obrany ČR, 2014)

Jednotky Hradní stráže jsou k provádění záchranných a likvidačních prací ve prospěch IZS povolávány velmi ojediněle. (Eliášová, 2020)

Organizační struktura hradní stráže se skládá z velení a štábu, 1. praporu, 2. praporu, Hudby Hradní stráže a Roty zabezpečení. Velitelem Hradní stráže je Jaroslav Ackermann. (Ministerstvo obrany ČR, 2014)

Obrázek 8 Znak Hradní stráže
(zdroj: Ministerstvo obrany ČR, 2014)

Po poměrně dlouhé etapě organizačních, dislokačních a dalších změn se podoba Armády České republiky ustálila do výše uvedené struktury.

5 NASAZENÍ SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY PŘI ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Armáda České republiky je povolávána k mimořádným událostem různých typů. Při nasazení AČR je využíváno jejich vyčleněných sil a prostředků. Níže jsou uvedeny mimořádné události na území České republiky, při nichž byli příslušníci AČR povoláni k participaci na jejich řešení.

5.1 Vyžadování pomoci Armády České republiky

Vyžadování SaP AČR se řídí dvěma dohodami, a to „Rámcovou dohodou o spolupráci mezi Ministerstvem vnitra ČR a Ministerstvem obrany ČR“ a „Dohodou o plánované pomoci na vyžádání mezi Českou republikou, Ministerstvem vnitra – generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a Českou republikou, Ministerstvem obrany – generálním štábem Armády České republiky.“

Dohoda o plánované pomoci:

- řeší vyčlenění SaP AČR, které jsou zařazeny do Ústředního poplachového plánu IZS,
- stanovuje způsob vyžadování SaP AČR k záchranným a likvidačním pracím.

Síly a prostředky, které jsou vyčleněné ve prospěch IZS jsou:

- odřady pro nouzové ubytování,
- odřady pro evakuaci a humanitární pomoc,
- odřady pro pomoc technikou,
- odřady pro zabezpečování sjízdnosti,
- odřady pro terénní a zemní práce,
- odřady pro průzkum a detekci látek CBRN,
- odřady pro dekontaminaci techniky,
- odřady pro dekontaminaci osob,
- zdravotnické odřady,
- veterinární odřady,
- letecké SaP pro záchranné práce. (Oddělení krizového řízení Plzeň, 2022)

5.1.1 Zásady vyžadování a nasazování sil a prostředků Armády České republiky

Dle zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR „je použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků dočasné organizované nasazení vojenských útvarů a vojenských zařízení s potřebným vojenským materiálem pod velením příslušného velitele nebo náčelníka, k němuž dochází, pokud příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy nebo požární ochrana nemohou zajistit záchranné práce nebo likvidaci následků pohromy vlastními silami.“

Vyžadování záchranných a likvidačních prací (dále jen ZaLP) je v gesci hejtmanů krajů a starostů obcí, v jejichž obvodu došlo k MU, a také náčelníka Generálního štábu – ten následně rozhoduje o jejím nasazení. Pokud ale hrozí nebezpečí z prodlení, může o použití AČR požádat také velitel zásahu a velitel jednotky požární ochrany u velitele vojenského útvaru nebo náčelníka vojenského zařízení, které jsou nejbližší místu mimořádné události. Velitel vojenského útvaru následně, prostřednictvím svých nadřízených, informuje neprodleně náčelníka Generálního štábu o nasazení armády k záchranným pracím.

Při ohrožení podstatné části území ČR rozhoduje o použití armády při MU vláda na návrh ministra vnitra. (Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách)

Armádu České republiky lze poskytnout na plánovanou nebo ostatní pomoc. Plánovaná pomoc je poskytnuta jako ostatní složka IZS a vyžadovat ji může pouze OPIS GŘ HZS, ostatní pomoc složkám IZS může být poskytnuta na žádost HZS kraje, krajského úřadu, Ministerstva vnitra, vojenského útvaru nebo vojenského zařízení.

5.2 Využití sil a prostředků Armády ČR ve prospěch ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech

V předcházejících letech byly síly a prostředky Armády ČR využity v mnoha mimořádných událostech na území naší země. K nejvýznamnějším však patřily povodně. Mimo níže uvedené mimořádné události, při kterých byla využita Armáda ČR, se podílela také na událostech, kdy bylo potřeba využití SaP ve prospěch civilního obyvatelstva.

Jednalo se například o výjezd Vojenských hasičských jednotek (dále jen VHJ)⁷ k požárům civilních objektů, stromů, likvidacím požárů lesa nebo o dopravní nehody, kde bylo potřeba

---

⁷ Vojenské hasičské jednotky AČR působí ve vojenských objektech a zařízeních.

odstranění následků a vyproštění havarovaného vozidla. VHJ se také účastnila asistence u vyprošťování koně a prováděla odstranění dvou padlých stromů. Po dopravní nehodě byla také provedena očista silnice za využití chemického rozstřikovacího automobilu ACHR 90 M.

Využití SaP Armády ČR bylo také potřeba při zdravotnickém odsunu z důvodu přepravy chirurgických týmů nebo zásahu veterinárních zásahových skupin při událostech výskytu ptačí chřipky a výskytu afrického moru prasat. (Potáč, 2019)

5.3 Povodně na území České republiky

Povodeň je dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách zvýšení hladiny vodních toků, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Je to stav, kdy může voda způsobit škody tím, že nemůže z určitého území dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo je její odtok nedostatečný. Může být způsobena přírodními jevy, mezi které patří tání nebo dešťové srážky. Pokud se jedná o povodeň způsobenou přírodními vlivy, hovoříme o povodni přirozené. Další příčinou povodně může být porucha vodního díla. V tomto případě hovoříme o povodni zvláštní.

Rozeznáváme tři stupně povodňové aktivity, a to stav bdělosti, pohotovosti a ohrožení.

1. **Stav bdělosti** – tento stav nastává při hrozícím nebezpečí přirozené povodně (na vodních dílech nastává při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů) a zaniká při pomnutí příčin nebezpečí. Při tomto stupni se na vodních tocích aktivují dvě služby, a to hlásná a hlídková.
2. **Stav pohotovosti** – druhý stupeň je vyhlášen příslušným povodňovým orgánem, a to z důvodu přerůstání nebezpečí přirozené povodně v povodeň. Při stavu pohotovosti se aktivují povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, dále se uvádějí do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce a provádí se opatření ke zmírnění průběhu povodně dle povodňového plánu.
3. **Stav ohrožení** – při nebezpečí vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů, zdraví a majetku v zaplaveném území příslušný povodňový orgán vyhláší stav ohrožení. V tomto stavu se provádějí zabezpečovací a záchranné práce a také evakuace. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021)

V České republice se do historie zapsaly povodně z let 1997, 1998, 2002, 2009 a 2013.

5.3.1 Povodně 1997

5. července roku 1997 vypukly v České republice jedny z nejtragičtějších záplav 20. století. Vydatné deště postihly třetinu Česka, ale nejvíce zasáhly Moravu a východní Čechy. Celkem bylo postiženo 536 měst a obcí a o život přišlo 50 lidí, z nichž většina utonula. Téměř 80 tisíc obyvatel bylo evakuováno ze svých domovů a z toho se 10 tisíc nemělo kam po povodních vrátit. Škody činily téměř 63 miliard korun. (Česká tisková kancelář, 2017)

Mezi zasahující složky patřily HZS ČR, Policie ČR, Zdravotnická pomoc, energetici, vodaři, správci vodních toků, Český hydrometeorologický úřad (dále jen ČHMÚ), Český červený kříž (dále jen ČČK), Charita, PO a FO, tisk a ostatní média, ale také Armáda ČR.

Armáda ČR byla nasazena již první den povodní. Jako první byli nasazeni příslušníci útvaru Uherského Hradiště, ti byli později posíleni útvarem z Bučovic, jednotkami se speciální technikou – obojživelná vozidla a speciální jednotkou URNA (útvár rychlého nasazení). URNA byla využita při posílení policie při ostraze evakuovaných částí obcí, ale také při speciálních pracích dle potřeby.

Příslušníci AČR byli nejdéle pomáhající složkou vůbec. Plnili úkoly, jako například:

- plnění pytlů pískem,
- zpevňování hrází,
- provádění záchranných prací,
- stěhování zařízení a obyvatel,
- vyklízečí práce po povodni,
- úklid obcí od nahromaděných odpadů po povodni a
- demolice.

5.3.2 Povodně 1998

Stejně tak, jako v roce 1997, i v roce 1998 vyústily přívalové deště v povodeň v měsíci červenci, tentokrát v noci na 23. července. Tyto povodně způsobily škody především v okrese Rychnov nad Kněžnou, kde hladiny toků Bělá, Dědina a Zlatý potok stouply až o tři metry nad normální hladinu. Záplavy postily také okres Náchod a celkově bylo zaplaveno na třicet obcí, z nichž byla nejvíce postiženou obcí Kounov.

Kvůli záplavám muselo být evakuováno přibližně 800 obyvatel, včetně čtyř dětských táborů. Voda si s sebou vzala také šest lidských životů. Jeden z dobrovolných záchranářů z Prahy se stal nepřímou obětí záplav a zahynul při dopravní nehodě u Čechtice na Rychnovsku. Voda páchala škody jako: trhání mostů, uzavírání silnic, přerušení dodávek elektřiny a také vyřadila z provozu přes 1600 telefonních stanic. Celkové škody byly dvě miliardy korun. (Langer, 2018)

5.3.3 Povodně 2002

V srpnu roku 2002 zasáhly Českou republiku opět záplavy. Nejvíce zasáhly území jižních, středních a severních Čech a způsobily škody v hodnotě 73 miliard korun. Během těchto povodní přišlo o život 13 lidí.

První varování před silným deštěm přišlo již v úterý 6. srpna 2002. Tato výstraha platila především pro Jihočeský kraj. Den poté se již rozvodnily řeky a jejich hladiny dosáhly druhých i třetích stupňů povodňové aktivity (dále jen SPA). Z tohoto důvodu museli vodohospodáři upouštět vodu z rybníků a nádrží, hasiči čerpali vodu ze sklepů a došlo také k evakuaci dětského tábora v Lišově a chatové oblasti v Borovnici. Docházelo také ke komplikacím provozu na trase Tábor – České Budějovice, nebo na železniční trati Praha – Benešov.

Třetí den povodní v Českých Budějovicích přinesl vyhlášení stavu nebezpečí, krajské město hlásilo 50letou vodu. Dne 9. srpna začaly hladiny řek klesat a stav ohrožení platil jen na pěti místech jižních Čech. Dne 12. srpna však přišly opět přivalové deště a hladiny řek opět stouply. Byl vyhlášen nouzový stav pro území Prahy, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský a Karlovarský kraj. Nejhorší situace byla na jihu Čech, kde bylo v Českých Budějovicích a Písku evakuováno 4000 lidí a Prachatice byly prakticky odříznuty od okolí.

V úterý 13. srpna bylo jasné, že Česko postihly nejničivější povodně za posledních sto let. Stav nouze byl vyhlášen také pro Ústecký kraj. Počet evakuovaných se přiblížil ke 200 000 obyvatel, které pomáhalo evakuovat 15 000 lidí (4000 policistů, 7000 dobrovolných hasičů, 2000 vojáků a 2000 profesionálních hasičů). Tento den byl také nejtragičtější v dějinách pro zoologickou zahradu v pražské Tróji. Kvůli záplavám musel být usmrcen slon a samice hrocha.

14. srpna 2002 bylo zatopeno až 8 % pražské metropole. Česká republika zažádala dne 15. srpna 2002 o zahraniční pomoc – dezinfekční chlórové prostředky, těžká technika

na stavební práce, zapůjčení těžkého vodního jeřábu. Dne 17. srpna 2002 začaly hladiny řek klesat a nehrozily už žádné přívalové deště. I když zůstávaly velké problémy např. v dopravě, započaly úklidové práce. (ČT24, 2017)

Mezi zasahujícími složkami nechyběla ani Armáda ČR. V rámci operace Záchrana a operace Obnova byla nasazena 75. záchranná a výcviková základna. Od 12. do 14. srpna 2002 působily záchranné skupiny v Písku, Českém Krumlově, Veselí nad Lužnicí, Praze, Štěchovicích nebo na Orlické přehradě. Jednalo se o šest záchranných týmů, které se skládaly celkem z 39 osob a potřebné techniky a vybavení (obojživelné transportéry PTS-10, motorové čluny, čerpadla atd.).

V prostoru jižních a středních Čech působily celkem tři odřady:

1. Odřad – 234 osob, 60 ks techniky, 50 ks mechanizačních prostředků a strojů, 63 ks vysoušečů. Tento odřad byl od 15. 8. do 28. 8. 2002 nasazen v Písku a působil také v desítce obcí Jihočeského kraje.
2. Odřad – 107 osob, 45 ks techniky, 20 ks mechanizačních prostředků, 25 ks vysoušečů. Tento odřad působil od 29. 8. do 14. 11. 2002 na Mělnicku a mimo jiné realizoval částečné a úplné demolicе (v obcích Kly, Tuháň, Mělník, Hořín, Zelčín, Obříství a dalších).
3. Odřad – byl nasazen 30. 9. 2002 v Praze a připravoval vodou postižené budovy k sanačním pracím. Jednalo se o vyklízení bytů, osekání omítek, vyvezení odpadů apod. (Ministerstvo obrany ČR, 2022)

5.3.4 Povodně 2009

Povodně v roce 2009 oficiálně začaly 23. června, kdy silné deště opět zvedaly hladiny malých řek. Tyto povodně jsou považovány za třetí nejhorší přírodní katastrofu v České republice (horší situace byla právě při již zmíněných povodních v letech 1997 a 2002).

Při této přírodní katastrofě hasiči evakuovali téměř 2000 osob, avšak povodně si vyžádaly 15 lidských životů. Tyto záplavy se týkaly 8 krajů, a to Moravskoslezského, Olomouckého, Jihočeského, Zlínského, Královéhradeckého, Ústeckého, Libereckého a Vysočiny. Celkové škody se vyšplhaly na 8 a půl miliardy korun, přičemž nejvíce ze všech utrpěl Olomoucký kraj, kde voda zničila majetek za téměř 4 miliardy korun. V humanitárních sbírkách byla v tomto roce vybrána finanční pomoc ve výši 70 milionů korun. (Miko, 2020)

Dne 25. června 2009 byla předsedou vlády svolána bezpečnostní rada státu, která řešila situaci v zaplavených oblastech. Bylo okamžitě vyčleněno 54 milionů korun na pomoc postiženým oblastem a bylo nasazeno až 1000 vojáků. Ihned následující den byla zahájena pomoc vojenských jednotek dalším složkám IZS, a to zejména na Novojičínsku a Jesenicku. Téměř měsíc po nasazení vojenských jednotek, dne 20. července 2009, bylo přijato rozhodnutí o prodloužení možného nasazení 300 vojáků do 31. srpna 2009. Jednalo se zejména o výstavbu provizorních mostů v postižených oblastech. (Armáda ČR, 2009)

Při likvidaci následků povodní byla nasazena AČR, a to konkrétně v počtech uvedených v níže přiložené tabulce č. 1 (od 26. 6. do 29. 7. 2009):

Tabulka 1 - Nasazení AČR při povodních 2009 (zdroj: Armáda ČR, 2009)

Počet nasazených osob	8020
Počet odpracovaných hodin	80 200
Počet nasazených kusů techniky	2047
Počet odpracovaných motohodin	12 416
Počet vystavěných provizorních mostů	12

Vojenské jednotky byly nasazeny v pěti krajích České republiky, konkrétně v místech:

- Moravskoslezský kraj – Bludovice, Jeseník nad Odrou, Kunín, Nový Jičín, Šenov u Nového Jičína, Ženkla, Životice,
- Olomoucký kraj – Bernartice, Hranice, Nová Červená Voda, Olomouc, Polom,
- Ústecký kraj – Dolní Habartice, Veselý,
- Liberecký kraj – Jilemnice,
- Jihočeský kraj – Bavorov, Bechyně, Husinec, Malenice, Prachatice, Třešovice, Záblatí.

Mezi nasazené útvary a zařízení AČR patřily např.:

- Velitelství 7. mechanizované brigády Hranice,
- Spojovací rota 7. mechanizované brigády Hranice,
- 71. mechanizovaný prapor Přešovice,
- 151. ženijní prapor Bechyně,

- 153. ženijní prapor Olomouc,
  - Samostatná záchranná rota Rakovník,
- atd. (Armáda ČR, 2009)

Vojenská technika, která byla použita při odstraňování následků povodní:

- Mostová souprava TMS,
- Těžká mostová souprava TMS,
- Mostní automobil AM-50,
- Převravník mostu PM-55. (Armáda ČR, 2009)

5.3.5 Povodně 2013

Povodně v roce 2013 začaly v noci z 1. na 2. června, kdy hladiny řek překročily třetí povodňový stupeň a byl vyhlášen stav ohrožení. Ve stejný den byl vládou vyhlášen nouzový stav pro celé území Čech (mimo Pardubický a Karlovarský kraj), avšak o den později začal platit stav bdělosti pro Jihlavsko, Znojensko a okresy Olomouckého a Moravskoslezského kraje a stav nouze se rozšířil i na Karlovarský kraj.

Tyto povodně zasáhly přes 1200 obcí a bylo evakuováno přes 26 000 obyvatel. Škody se vyšplhaly přes 15,3 miliardy korun a nejvíce poškozena byla obec Terezín na Ústecku. Stejně, jako v roce 2009, vyhaslo během záplav v roce 2013 15 lidských životů, z nichž 11 lidí utonulo a další čtyři zemřeli v důsledku záplav. Přitom přes třetinu obětí tvořili vodáci. Ti sjížděli nebezpečné rozvodněné toky.

Při povodních v roce 2013 bylo opět využito Armády ČR. Vojáci působili v zasažených oblastech již od počátku června a k jejich činnosti patřilo odstraňování škod, výstavba protipovodňových zábran nebo stavba přemostění. Bylo nasazeno celkem přes 10 000 vojáků, kteří pomáhali v 71 obcích. Jednalo se o bojové jednotky, chemiky, průzkumníky, dělostřelce, logisty, záchranáře i příslušníky Aktivních záloh.

Na počátku záplav byla Armáda připravena okamžitě nasadit 2 tisíce vojáků, kteří stavěli protipovodňové zábrany. Větší nasazení vojáků nastalo v době, kdy byla voda na ústupu a bylo třeba odstraňování škod, které byly vodou způsobeny.

Mezi další činnosti vojáků patřilo také zajišťování přepravy humanitární pomoci, výstavba provizorního ubytování pro zasahující složky a evakuované osoby nebo speciální ženijní

práce (úpravy poničených komunikací, demolice objektů, asanační práce). Byly nasazeny také vrtulníky AČR, ty měly za úkol vzdušný monitoring situace a zasahovaly také při vzdušné evakuaci osob z objektů, které byly odříznuty vodou. (natoaktual.cz, 2013)

5.4 Muniční areál ve Vrběticích 2014

V roce 2014 došlo v bývalém muničním skladu ve Vrběticích ve Zlínském kraji k několika výbuchům. K prvnímu výbuchu došlo 16. října, kdy explodoval sklad číslo 16. V tomto skladu bylo uloženo 58 tun munice. Další výbuch nastal dne 3. prosince, ten zničil sklad číslo 12. V tomto skladu bylo uloženo 98 tun materiálu. Po těchto dvou výbuších došlo k dalším 355 neřízeným výbuchům. Celkem bylo zasaženo 1319 hektarů půdy, z toho 341 hektarů v areálu. (ČTK, Lidovky.cz, 2021)

Složky IZS začaly okamžitě po nastalé MU jednat v souladu se zákonem o IZS. Byla vyžádána součinnost od AČR a provozovatele areálu. Na místě zasahovala pyrotechnická služba PČR. Počet pyrotechniků na místě se pohyboval mezi třemi až deseti – tento počet je maximální přípustný, a to z důvodu zvětšujícího se rizika vzájemného ohrožování při jednotlivých nebezpečných činnostech. Z tohoto důvodu nebylo potřeba posílení pyrotechniky AČR.

5.4.1 Činnost Armády České republiky

Armáda ve Vrběticích zajišťovala od 15. prosince střežení bezpečnostního okruhu kolem areálu muničních skladů. V areálu bylo vždy přítomno 200 vojáků. (ČTK, 2014)

Ochrana areálu byla zajišťována vojáky z jednotek 7. mechanizované brigády střežení muničního areálu ve Vrběticích, vojáky ze 73. tankového praporu z Přáslavic, příslušníky ze 74. lehkého motorizovaného praporu z Bučovic a příslušníky řídicího centra a logistického zázemí. Střežení bylo zajišťováno z pevných stanovišť, ale také mobilními hlídkami. Vojáci využili průzkumné a pozorovací systémy vozidel Iveco a Pandur.

Mimo činnost na místě mimořádné události, Armáda ČR zprovoznila zakonzervovaný muniční sklad v Květné na Svitavsku, kam byla převezena část munice z Vrbětic. Munice, která byla do Květné převezena, musela být důkladně překontrolována. (ČTK, 2014)

21. prosince 2015 byli příslušníci AČR posíleni o 30 příslušníků z 15. ženijního pluku. Započaly tak práce výstavby oplocení kolem areálu muničních skladů. Bylo vystaveno 13 km oplocení, opraveno 2,5 km stávajícího plotu, upraveno 7 km polních cest a byla

také provedena asanace 60 hektarů území v lokalitách Vrbětice, Haluzice a Lipová. Na stavbě oplocení se podíleli příslušníci Vojenských lesů a statků, kteří pomáhali s technikou – např. k zatloukání kůlů byl využit traktor s buharem a k čištění od vykácených dřevin byl využit traktor s drtičem. Oplocení bylo stavěno nejméně kilometr od epicentra. Činnosti výstavby oplocení byly ukončeny koncem ledna roku 2016. (Meca, 2016)

5.5 Ptačí chřipka

„Ptačí chřipka je virové onemocnění zvířat, zejména ptáků, ale vyskytla se už i u prasat, psů a koček.“ (Potravinářská komora ČR, 2021) Tato nemoc postihuje nejčastěji labutě a divoké kachny a mezi vážnější příznaky patří dýchací potíže a ztráta chuti. V tomto případě dochází k úhynu zvířete do dvou dnů. Rozlišujeme ale i lehčí formu chřipky, k jejímž příznakům se řadí opelichané peří a omezení snášení vajec. H5N1 je označení zvláště nebezpečného podtypu tohoto onemocnění. První případ v České republice se objevil u labutě nedaleko Hluboké nad Vltavou v roce 2006.

Co se přenosu na člověka týče, jedná se o velmi ojedinělou záležitost, avšak nemoc má vysokou úmrtnost, kdy nepřežije více než polovina nakažených. K nákaze člověka od infikovaného zvířete dochází přímým kontaktem a největší riziko nastává při zabíjení drůbeže, jeho šhubání nebo při zpracování masa. K přenosu viru z člověka na člověka zatím nedošlo. Mezi příznaky u lidí se řadí klasické příznaky chřipky, ale také zánět spojivek, zápal plic a ztížení dýchání.

K dalšímu podtypu viru se řadí varianta H5N8. Tato varianta se objevila v roce 2007 v obcích Tisová, Nořín, Netřeby a Choceň. Kvůli třem ohniskům této chřipky muselo být vybito přes 170 tisíc drůbeže.

K dalšímu výskytu varianty N5H8 v ČR došlo v roce 2017. V tomto případě se tento podtyp rozšířil do všech krajů ČR a bylo vyhlášeno 39 ohnisek nemoci. Muselo být usmrceno celkem téměř 80 tisíc kusů drůbeže. (Potravinářská komora ČR, 2021)

Mezi poslední ohniska ptačí chřipky v ČR patří malochove drůbeže v obci Přišimasy-Skřivany na Kolínsku. Vyšetření tohoto chovu, ve kterém se nacházelo téměř 200 kusů drůbeže, potvrdilo výskyt typu H5N1. Všechna drůbež byla usmrcena. (Státní veterinární správa, 2022)

5.5.1 Činnost Armády České republiky

Na základě žádosti GŘ HZS a požadavku hejtmána Pardubického kraje byly v červnu 2007 nasazeny SaP 156. záchranného praporu z Olomouce k likvidaci ohniska výskytu ptačí chřipky v obci Nořín. Tento záchranný odřad, který čítal 84 vojáků a 21 kusů techniky, plnil úkoly velitele zásahu v místě nákazy. Jednalo se o úkoly: vybudování dezinfekčního koridoru pro osoby a techniku vystupující z ohniska nákazy a zabezpečení pomocných prací při vynášení uhynulé drůbeže.

Příslušníci AČR byli vybaveni třemi typy ochranných prostředků. Jejich použití záviselo na úkolu a druhu činnosti. Jednalo se o ochranné prostředky:

- speciální ochranné prostředky izolačního typu s dýchacím přístrojem k úplné izolační ochraně jednotlivce (ochranný oděv OPCH-90 PO se vzduchovým přístrojem VDP-60),
- vševojskový ochranný prostředek jednotlivce (ochranná maska OM-90 s kombinací s filtry MOF-6, ochranný oblek JP-90 nebo OPCH-70),
- ochranné prostředky jednotlivce k ochraně pokožky a dýchacích cest (jednorázová kombinéza s kapucí, respirátory či ústní roušky, ochrana očí, gumové rukavice, gumová obuv).

V červenci roku 2007 byly, na základě žádosti GŘ HZS, nasazeny SaP 152. záchranného praporu z Kutné Hory a 154. záchranného praporu z Rakovníka. Jednalo se o likvidaci ohnisek ptačí chřipky u Chocně a v Netřebech. Tento záchranný odřad čítal 89 vojáků a 19 kusů techniky. Mezi jejich úkoly patřilo opět vybudování dezinfekčního koridoru pro osoby a techniku z ohniska nákazy, zabezpečení pomocných prací při vynášení utracené drůbeže a zabezpečení úklidových a dezinfekčních prací v ohniscích nákazy. Bylo využito např. vozidla Tatra 815 k převozu 11,5 tun chloraminu z Bohumína do postižených oblastí. (Růžičková, 2007)

V roce 2017, konkrétně v lednu, se vojenští veterináři podíleli na likvidaci pěti ohnisek výskytu ptačí chřipky. Zásahová skupina, která se skládala z veterinárního technika, dvou veterinárních lékařů a řidiče, působila v Moravském Krumlově a Ivančicích. Vojáci spolupracovali se zaměstnanci Státní veterinární správy, příslušníky HZS ČR a Sboru dobrovolných hasičů. Zaměstnanci Městské policie, policie ČR a také se zaměstnanci městských a obecních úřadů. (Ferkálová, 2017)

5.6 Tornádo na jižní Moravě 2021

Dne 24. června 2021 zasáhlo Jihomoravský kraj ničivé tornádo o síle F3 nebo F4. Konkrétně se jednalo o oblast Břeclavska a Hodonínska, kde ničivý vítr zdevastoval několik vesnic a nechal za sebou také sedm mrtvých a desítky zraněných. Byl vyhlášen stav nebezpečí, který byl ukončen dva měsíce od této události.

K záchranným pracím bylo nasazeno 200 vojáků, pomáhali vojáci ze 153. ženijního praporu Olomouc s těžkou technickou, vojáci ze 74. mechanizovaného praporu Bučovice a také ženijní odřad s těžkou specializovanou technikou ze 152. ženijního praporu Bechyně. Příslušníci armády byli nasazeni již den po ničivém tornádu. Mezi úkoly vojáků patřil například odvoz sutě. Vojáci také obcházeli místní obyvatele a nabízeli svou pomoc. (Dvořáková, 2021)

Armáda ČR ale nebyla jedinou složkou IZS, která při ničivém tornádu vypomáhala. Záchranných a likvidačních prací se účastnily všechny složky IZS, včetně Hradní stráže. Příslušníci Hradní stráže pomáhali s odstraňováním následků bouře. Jejich nasazení bylo koordinováno velitelstvím pro operace Armády ČR. (ČTK, 2021)

Během odstraňování následků tornáda se na místě události vystříдалo téměř tisíc vojáků. Ti pomáhali dva měsíce s těžkou ženijní technikou při ZaLP. Nejednalo se ale pouze o ženisty, kteří vypomáhali při této MU, jako dobrovolníci pomáhalo spoustu profesionálních vojáků i vojáků v Aktivní záloze. Mezi dobrovolníky patřili vojáci z Aktivní zálohy z Brna, kteří byli na místě již 12 hodin po ničivé bouři a zakrývali střechy, odklízeli trosky, nebo vypomáhali ve skladech materiálu a na kontaktních místech krizového štábu. Další dobrovolníci byli příslušníci 5. komanda Aktivní zálohy z chrudimského výsadkového pluku. Ti například obcházeli se svítilnami zbořené domy a hledali, zda v troskách nikdo nezůstal.

12 vojáků ze 7. mechanizované brigády a 14. pluku logistické podpory pomáhalo jako poslední skupina s vyčleněnou technikou se skladováním a distribucí humanitární pomoci a stavebního materiálu ve skladech výdeje humanitární pomoci.

Armáda ukončila svou činnost na jižní Moravě ke 23. srpnu 2021, a to na základě jednání hejtmana Jihomoravského kraje a krizového štábu Jihomoravského kraje. Během svého působení ozbrojené síly zřídily velitelské stanoviště, nasadily Vojenskou policii ke střežení techniky a zabezpečení přesunů, vyslaly příslušníky Psychologické služby k poskytnutí

pomoci a nasadily lékařský tým k zabezpečení nouzového provozu praktického lékaře v Moravské Nové Vsi.

5.7 Pandemie COVID-19

„COVID-19 je infekční onemocnění způsobené virem SARS-CoV-2.“ (World Health Organization, 2022)⁸

Většina infikovaných tímto virem se zotaví bez vyžadování zvláštní léčby, projevuje se u nich pouze mírné až středně těžké respirační onemocnění. To ale neplatí u všech jedinců, někteří vážně onemocní a je u nich vyžadována lékařská péče. Vážnější forma onemocnění je pravděpodobnější u starších lidí a lidí se základními zdravotními problémy, jako např. kardiovaskulární onemocnění, cukrovka, chronické respirační onemocnění nebo rakovina. (World Health Organization, 2022)

Mezi příznaky, které se objevují 2 až 14 dní po expozici, patří horečka, kašel, únava, ale také ztráta chutě nebo čichu, dušnost, bolest svalů, bolest na hrudi nebo vyrážka. Nakažený jedinec ale nemusí mít žádné příznaky, a přesto může onemocnění šířit. V tomto případě hovoříme o asymptomatickém přenosu. (Mayo Clinic, 2022)

Koronavirus se poprvé objevil na čínském trhu s mořskými plody a drůbeží, a to v prosinci roku 2019. Z čínského trhu se ale virus rozšířil do celého světa. Světová zdravotnická organizace prohlásila tuto situaci za celosvětovou pandemii. O rok později, začátkem prosince roku 2020, začaly národy zajišťovat vakcíny a několik západních zemí začalo aplikovat vakcíny nejzranitelnějším občanům ve snaze dostat virus pod kontrolu. (Taylor, 2021)

Mezi vakcíny, kterými se očkuje celý svět, patří např. vakcíny Pfizer-BioNtech COVID-19 nebo Moderna. Vakcína může zabránit nákaze virem nebo může zmírnit průběh v případě onemocnění koronavirem. Mimo očkování patří mezi opatření proti nemoci COVID-19 např. vyhýbání se kontaktu s někým, kdo je nemocný, vyhýbání se davům lidí a vnitřním prostorům bez větrání, pravidelné mytí rukou mýdlem a vodou po dobu minimálně 20 sekund, používání dezinfekčních prostředků nebo nošení respirátorů nebo roušek v oblastech s vysokým počtem lidí. (Mayo Clinic, 2022)

---

⁸ V současné době jsou také známy mutace tohoto viru. Jedná se o Britskou, Jihoafrickou a Brazilskou variantu.

Během pandemie se po celém světě začala dodržovat určitá nařízení a omezení, které nařizovaly jednotlivé vlády. V České republice se jednalo např. o nařízení nošení roušek/respirátorů (ve vnitřních prostorech, v prostředcích hromadné dopravy nebo v místech, kde se vyskytuje větší množství lidí), omezení provozu restauračních a ubytovacích zařízení, omezení chodů škol (přecházení z prezenční výuky na distanční), omezení počtu lidí na určitých místech apod. V současné době se proticovidová opatření již ruší. (Ministerstvo zdravotnictví, 2022)

V současné době je 64,7 % světové populace naočkováno alespoň jednou dávkou vakcíny proti COVID-19 (k 7. 4. 2022). (Our World in Data, 2022)

5.7.1 Činnost Armády České republiky

Během pandemie COVID-19 se AČR aktivně účastnila v pomoci proti tomuto viru. Jednalo se především o pomoci v nemocnicích a call centrech, ale také o střežení státních hranic i hranic okresů. Armádu ČR povolává k těmto činnostem Ústřední krizový štáb na základě žádosti od krizového štábu kraje.

Call centrum bylo zřízeno např. v Opavě, kde svou činnost plnilo celkem 50 vojáků z 53. pluku průzkumu a elektronického boje Opava. Vojáci pomáhali krajské hygienické stanici Moravskoslezského kraje. Armáda ČR poskytla pro call centrum zázemí a vybavila ho potřebnou technikou, a to počítači a headsety. Vojáci byli školeni specialisty z hygienické stanice. Toto školení bylo zaměřeno na systém Daktela. Po jejich proškolení vojáci volali osobám, které se dostaly do kontaktu s nakaženým, zjišťovali kategorizaci jejich kontaktu podle doby a místa setkání s nakaženým. Na základě těchto informací instruovali volané, jak se chovat při karanténních opatření. Mezi činnost vojáků patřilo také objednávání rizikových kontaktů na testy. Armádní call centrum bylo zřízeno také na Ruzyni v Praze.

Činnost vojáků v nemocničních zařízeních spočívala např. s polohováním pacientů, asistenci pacientům při osobní hygieně či při jídle. V sociálních zařízeních se jednalo mimo pomocných prací také o úklid či provozní práce. Vojáci, kteří působili v nemocnicích a sociálních zařízeních, museli být očkováni a předem testováni na covid. Konkrétně vojáci působili např. v nemocnicích v Prostějově, Šternberku, Přerově, Valašském Meziříčí nebo v Uherském Hradišti.

Mimo pomoc v nemocnicích a sociálních zařízeních Armáda ČR zprovoznila čtyři call centra, a to v Táboře, Lipníku, Praze a Opavě. Zde se jednalo o pomoc hygienám

s trasováním nakažených. Call centra v Opavě a Táboře zajišťoval 53. pluk průzkumu a elektrotechnického boje. (Armáda ČR, 2021)

Vojáci byli vysláni i na hraniční přechody s Německem a Rakouskem. Jednalo se o vojenské zdravotníky, kteří pomáhali s vyšetřením osob přijíždějících do ČR. Zde mohli zadržet cizince, kteří měli zvýšenou teplotu a nepustit je na území ČR a také posílat české občany do povinné karantény. (Metnar, 2020)

V druhé polovině března roku 2020 plnili příslušníci AČR úkoly k posílení PČR v uzavřené oblasti okolo obcí Litovel a Uničov. Toto nasazení bylo v rámci zabránění šíření nákazy koronavirem. Zdravotníci AČR působili v mobilní ambulanci, která nahrazovala lékařskou péči pro místní občany. Bylo tedy zajištěno základní vystavení receptu podle stanovené diagnózy nebo ošetření drobných zranění. Byla zde také poskytována psychologická pomoc vojenskými odborníky. Tato ordinace byla vybudována ve vozidle Tatra s nástavbou POP-2 (polní převaziště) a byla doplněna o stanový přístřešek a obytné kontejnery. Ty tvořily zázemí pro zdravotnický personál. (Fajnor, 2020)

Mimo Armády ČR se také do voje proti pandemii zapojila také Vojenská policie. Ta střežila vysoce postižené oblasti, zabezpečovala testování nebo vypomáhala v sociálních a zdravotnických zařízeních. Například příslušníci Velitelství Vojenské policie Olomouc vypomáhali na covidových odděleních FN u sv. Anny v Brně, kde asistovali zdravotnickým pracovníkům při hygienické péči o pacienta a také se starali o hygienu prostředí a lůžka. Mezi jejich práci patřilo také zajištění stravy nebo transport materiálu (biologického i zdravotnického). Vojenští policisté z Velitelství VP Tábor zajišťovali základní péči o klienty a další pomocné práce v Léčebně pro dlouhodobě nemocné v Dolním Rychnově a také v Nemocnici Jindřichův Hradec. Mezi jejich činnost patřilo měření teploty, podávání léků, zavádění kanyl nebo odebírání krve. Při jejich nasazení v nemocničních zařízeních museli být všichni příslušníci chráněni respirátorem či rouškou, pogumovaným pláštěm, čepicí s ochranným štítem a dvěma vrstvami gumových rukavic.

V důsledku epidemiologické situace muselo být zrušeno cvičení jednotek Aktivní zálohy. Hlavním důvodem byla povinnost AČR zajistit svou akceschopnost při vývoji epidemiologické situace.

Cvičení Aktivních záloh nebylo jedinou akcí, kterou musela AČR zrušit. Musel být zrušen také Den pozemního vojska BAHNA 2020 a Den otevřených dveří Pozemních sil AČR, a to na základě vyhlášení nouzového stavu a na základě epidemiologické situace.

Vláda České republiky schválila v červenci 2021 jednorázové navýšení prostředků na služební platy vojáků z povolání, a to z důvodu výpomoci v boji s epidemií COVID-19. Ke služebním úkolům, které vycházely z přijatých opatření, bylo vyčleněno celkem 11 853 vojáků z povolání. Někteří se podíleli na více úkolech, či se do plnění úkolů zapojovali opakovaně. Tehdejší ministr obrany Lubomír Metnar uvedl, že odměna je zasloužena, a to z důvodu, že bez odvedené práce vojáků by překonání důsledků pandemie bylo mnohem obtížnější. (Fajnor, 2021)

6 HUMANITÁRNÍ POMOC

Humanitární pomoc je pomoc poskytována obětem katastrof, jejímž cílem je záchrana lidských životů, zmírnění útrap obyvatel a také pomoc zemím a regionům, které byly zasaženy krizí, bezpečnostní nestabilitou či přírodními katastrofami. Reaguje na momentální krizi a nejvíce je potřeba v případě válečných konfliktů nebo přírodních katastrof.

Klíčovou roli při záchraně lidí postižených krizí hraje především rychlost, kvalitní vyhodnocení situace a také dostatek finančních prostředků hned v první fázi pomoci.

Při poskytování humanitární pomoci je důležité zajistit zejména:

- distribuci potravin,
- pitnou vodu a hygienické prostředky,
- distribuci léků, příkrývek, základního domácího vybavení,
- přístřeší,
- lékařské ošetření,
- provizorní školní výuku a psychosociální pomoc.

V další fázi pomoci je důraz kladen na ekonomickou obnovu oblasti a obnovu základní infrastruktury. To zahrnuje odklizení trosk, opravení škol, nemocnic a domů nebo obnova zdrojů obživy. Při poskytování této pomoci je kladen důraz také na maximální zapojení místních lidí, a to především proto, aby nebyli pasivními příjemci, ale ti, kteří si jsou schopni pomoci sami.

Humanitární pomoc je poskytována čistě na základě potřeb zasažených obyvatel. Nezáleží proto na náboženském vyznání nebo na politické příslušnosti. (Člověk v tísni)

6.1 Prověрка připravenosti Armády České republiky k výstavbě humanitární základny

Ve dnech 22. až 27. září 2015 se konala ve Vojenském výcvikovém prostoru Libavá prověřka připravenosti AČR k výstavbě materiální základny humanitární pomoci a zabezpečení jejího následného provozu pro řešení MU a KS na území ČR. Na ploše, která odpovídala čtyřem fotbalovým hřištím, olomoučtí ženisté cvičně postavili 45 stanů, které by poskytlý zázemí až pro 450 osob. Tento úkol ženisté dostali od tehdejšího náčelníka

Generálního štábu AČR generálporučíka Josefa Bečváře a tehdejšího ministra obrany Martina Stropnického, a to v souvislosti s migrační krizí.

Cílem prověrky bylo vyzkoušet si výstavbu podobného tábora v praxi, jelikož v případě KS není možné ponechat migranty se volně a nekoordinovaně pohybovat po území ČR.

Na stavbě základny se podílelo 60 vojáků a dalších sto vojáků bylo potřeba pro zajištění jejího provozu.

Základny byly vybaveny prostory pro ubytování, a to ve vytápěných stanech, hygienickým zázemím, prostory pro přípravu a výdej stravy, pro základní lékařské ošetření, ale také prostorem pro výdej nutného ošacení. Základna se skládala z přijímacího střediska, ubytovací a technické části.

AČR má pro krizové situace k dispozici dvě plně připravené materiální základny humanitární pomoci, obě s kapacitou až 450 osob. Tyto dvě základny jsou uloženy u 151. ženijního praporu v Bechyni a 153. ženijního praporu v Olomouci. V minulých letech byly využity například při povodních v zimě 2008, kdy v nich magistrát města Prahy ubytoval bezdomovce, a to kvůli velkým mrazům.

6.2 Humanitární pomoc při válce na Ukrajině

Již od roku 2014, kdy Rusko zabralo poloostrov Krym, probíhá na Ukrajině válka. 22. února 2022 ruský prezident Vladimir Putin podepsal nezávislost Doněcké lidové republiky a Luhanské lidové republiky a vyzval je k zahájení mírové mise. Tato událost předcházela aktuálnímu konfliktu. Konflikt vypukl v brzkých ranních hodinách 24. února 2022, když ruské vojsko překročilo ukrajinské hranice a zaútočilo. (Česká televize, 2022)

Ihned po vypuknutí konfliktu začala organizace Člověk v tísni dodávat humanitární pomoc na Ukrajinu. Začala také poskytovat podporu uprchlíkům, kteří přicházeli do ČR. Člověk v tísni působí na západě i východě Ukrajiny. Na Ukrajinu se posílají humanitární kamiony a vlaky a poskytuje se také sociální pomoc uprchlíkům. Tato akce se může organizovat také díky dárcům, kteří věnovali miliardu a půl korun během prvních týdnů po začátku války na Ukrajině.

Mezi humanitární pomoc patří poskytování potravinových balíčků, ve kterých se nachází např. mouka, olej, sůl, cukr a také hygienické balíčky s mýdlem nebo plenami. Nejedná se ale jen o tyto balíčky. Mezi další činnosti patří distribuce potravinových poukázek,

rozdělování dřeva nebo uhlí na topení, oprava poničených domů a vodovodů a dovážení pitné vody. (Člověk v tísni, 2022)

Humanitární pomoc pro Ukrajinu se dělí na dva druhy, a to:

- pomoc určená pro prchající ze země – spacáky, karimatky, deky, hygienické potřeby,
- materiální pomoc, která bude využita ve vnitrozemí Ukrajiny.

Armáda ČR poskytla na Ukrajinu vojenský materiál v celkové hodnotě 1,5 miliardy korun a společně s vojáky ze Slovenska uskutečnili příslušníci 91. ženijního pluku výstavbu stanového městečka v prostoru vojenského objektu Mokřad v okrese Liptovský Mikuláš. Komplex, který se skládá z 20 vyhřívaných stanů a poskytuje stravu i sociální vybavení, je primárně určen pro ukrajinské matky a děti, jako dočasné útočiště do doby zabezpečení permanentního ubytování.

Výše uvedené transparentně dokumentuje, jak zásadní význam ve vztahu k ochraně obyvatelstva a k záchranným a likvidačním pracím má nasazení vyčleněných SaP AČR. V konečném důsledku se jedná právě o životy, zdraví a majtkové hodnoty, jak stanoví ústavní zákon č. 110/1999 Sb., o bezpečnosti ČR.

7 ŘÍZENÝ STRUKTUROVANÝ ROZHOVOR

Jako jedna z technik sběru dat v sociálním výzkumu byl zvolen řízený strukturovaný rozhovor jako prostředek k naplnění jednoho z cílů bakalářské práce. Respondenty byli příslušníci Armády České republiky, kteří se přímo zapojili do boje proti pandemii COVID-19. Dotazovaných bylo celkem pět.

Dva vojáci slouží u 42. mechanizovaného praporu Tábor, dva jsou členy 532. praporu elektronického boje Tábor a jeden voják slouží u 25. protiletadlového raketového pluku Strakonice.

Dotazovaní mají hodnosti svobodníka, desátníka, četaře, rotného a poručíka. Nejvyšší zastoupená hodnost u dotazovaných je tedy poručík.

Tito vojáci byli nasazeni na různých místech, kde byla potřeba jejich pomoc. Jednalo se o státní hranice, hranice okresů, call centra, nemocnice nebo očkovací centrum O2 Universum.

Respondenti odpovídali na 6 otázek, z nichž bylo 5 otevřených a 1 uzavřená. Jednalo se o otázky:

1. Uveďte prosím, jaká byla Vaše příprava na aktivity v předmětné oblasti.
2. Jak bylo „nasazení“ organizačně, personálně a materiálně zabezpečeno?
3. Jak hodnotíte úroveň spolupráce se subjekty civilního sektoru?
4. Lze hovořit o přispění účasti na protipandemických aktivitách k Vašemu profesnímu růstu?
5. Co hodnotíte jako největší negativum a naopak pozitivum dané „mise“?
6. Jak hodnotíte nasazení sil a prostředků AČR do proticovidových aktivit?
  - a) Jednoznačně pozitivně
  - b) Pozitivně s dílčími výhradami
  - c) S řadou nedostatků

Dotazy z oblasti hodnosti, útvaru a oblasti nasazení při pandemii nebyly zařazeny do rozhovorových otázek.

7.1 Vyhodnocení rozhovorů

1. Uved'te prosím, jaká byla Vaše příprava na aktivity v předmětné oblasti.

Příprava na nasazení závisela na vykonávané činnosti daného příslušníka. Co se týče státních hranic a hranic okresů, kde činnost vojáků představovala kontrolu občanů vstupující do našeho státu/do daného okresu, příprava nebyla příliš intenzivní. Jednalo se především o seznámení se s právními předpisy a s postupy při výkonu policejní práce, jelikož zde vojáci vypomáhali příslušníkům Policie České republiky.

V nemocnicích práce vojáků spočívala v intenzivní pomoci zaměstnancům nemocnic, kdy na odděleních přibývalo nakažených pacientů s nemocí COVID-19. Zde příprava neprobíhala téměř žádná, a to z důvodu nedostatku času. Jednalo se tedy operativně přímo na místě.

Naopak před nástupem do vykonávané činnosti v call centrech byla příprava velmi intenzivní. Jednalo se o školení v dané oblasti od profesionálů a poskytnuté materiály k samostudiu. I zde muselo vše proběhnout co nejrychleji.

Co se týče očkovacího centra O2 Universum, tam nebylo nutné se nijak zvlášť připravovat. Jednalo se především o výpomoc občanům, jejich organizování (to znamená kam mají dále postupovat, hlídání dodržování stanovených rozestupů a korigování počtu lidí na jednom místě).

2. Jak bylo „nasazení“ organizačně, personálně a materiálně zabezpečeno?

Zde se dotazovaní shodli v organizačním zabezpečení, kterou považovali za značně chaotickou, a to z důvodu, kdy nikdo přesně nevěděl, co má a může dělat. Důvod tohoto nedostatku byl spatřován ve špatné propustnosti informací napříč jednotlivými státními orgány, a to ze všech úrovní.

Personální zabezpečení se lišilo v závislosti na vykonávané činnosti. Na státních hranicích a hranicích okresů byl vytvořen systém rotace, kdy se nasazené týmy střídaly ve stanovených intervalech (na státních hranicích byla rotace nejdříve týden v karanténě, poté nasazena na hranicích a následoval odpočinek doma. Na hranicích okresů se rotace střídaly po 12 hodinách). I přes vytvořené rotace nasazení příslušníci spatřovali personální zabezpečení za téměř nevyhovující. V nemocnicích byly vytvořeny skupiny po deseti až dvanácti lidech, kteří byli nasazeni do 12 ti hodinových směn týden vkuse. V call centru a O2 Universu bylo personální zabezpečení vyhovující.

Materiální zabezpečení se opět lišilo od míst nasazení. V nemocnicích, očkovacím centru nebo call centru byl tento druh zabezpečení vyhovující, kdy všichni příslušníci dostali všechny potřebné prostředky včas a v dostatečném množství. Jednalo se o respirátory, ochranné obleky v nemocnicích, stravu, vyhrazené prostory pro odpočinek i další ochranné prostředky. Naopak na hranicích bylo materiální zabezpečení nevyhovující. Příslušníci si museli respirátory i roušky shánět z vlastních zdrojů, poskytované jídlo bylo nevyhovující a ubytování neodpovídalo hygienickým standardům.⁹

3. Jak hodnotíte úroveň spolupráce se subjekty civilního sektoru?

V tomto bodě rozhovoru se všichni účastníci shodli. Spolupráce se subjekty civilního sektoru byla bezproblémová a pozitivní. Vojákům byla vyjádřena značná vděčnost, všichni si cenili výpomoci od AČR. Dotazovaní se setkávali i s prostředky materiální podpory, kdy jim byly darovány např. krabice s pochutinami či doma šité roušky.

4. Lze hovořit o přispění účasti na protipandemických aktivitách k Vašemu profesnímu růstu?

Přispění účasti na protipandemických aktivitách na profesním růstu spatřují pozitivně tři z pěti dotazovaných příslušníků AČR. Jednalo se především o nové zkušenosti, které si většina příslušníků získala právě díky těmto aktivitám, a to o zkušenosti v oblasti velení a vedení lidí, o zkušenosti spojené s komunikací s jinými subjekty a naučení se nových věcí.

Dva z pěti vojáků odpověděli na tento dotaz negativně, a to z důvodu, že k tomuto nasazení bylo přistupováno spíše jako k povinností.

5. Co hodnotíte jako největší negativum a naopak pozitivum dané „mise“?

Negativa byla spatřována především v nepřípravenosti na danou situaci (a to jak z pohledu AČR, tak i z pohledu všech složek IZS), špatné propustnosti informací od nevyšších vedoucích orgánů směrem dolů k výkonným prvkům a nejistotě, kdy se rozkazy měnily téměř každou hodinu.

Pozitiv bylo spatřováno více. Jednalo se o postupné zlepšení celé situace, vytvořeného „návodu“ a tím spojeným vylepšeným postupem pro možné budoucí mimořádné události, spolupráci a soudržnosti celé AČR při plnění závažného úkolu, ocenění pomoci příslušníků

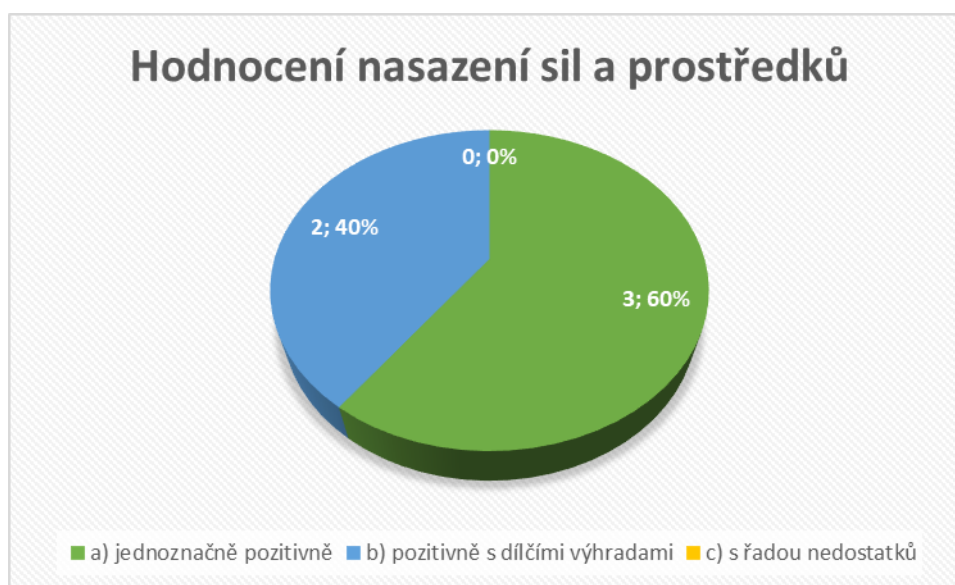
⁹ V ubytovacím zařízení ve formě bývalé školy se objevovala plíseň.

AČR, dokázání, že je AČR schopna rychle reagovat na nově vzniklé situace a schopnost plnit úkoly stanovené vládou bez větších problémů.

6. Jak hodnotíte nasazení sil a prostředků do proticovidových aktivit?

Tři z pěti dotazovaných na tuto otázku odpověděli variantou a) jednoznačně pozitivně. Dva dotazovaní příslušníci odpověděli variantou b) pozitivně s dílčími výhradami.

Obrázek 9 - Graf hodnocení nasazení sil a prostředků

(zdroj: vlastní)

Z provedených rozhovorů tedy vyplývá skutečnost, že i přes počáteční nedostatky byla Armáda ČR schopna operativně reagovat a pomoci na místech, kde to bylo potřeba. Subjekty z civilního sektoru se k příslušníkům chovali přívětivě a vděčně, a i přes veškeré spatřované nedostatky dotazovaní hodnotili nasazení sil a prostředků v proticovidové kampani pozitivně.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá vyčleněnými silami a prostředky ozbrojených sil při řešení mimořádných událostí. Cílem této práce bylo analyzovat vyčleněné síly a prostředky, které byly využity při mimořádných událostech na území České republiky a zhodnotit nasazení sil a prostředků Armády České republiky při pandemii COVID-19 prostřednictvím řízených rozhovorů, které byly realizovány s příslušníky Armády ČR.

V teoretické části byly prezentovány základní informace, které souvisejí s tímto tématem, a to bezpečnost České republiky, konkrétně také bezpečnostní prostředí, bezpečnostní politika a bezpečnostní hrozby a samotný pojem mimořádná událost. V závěru teoretické části byly uvedeny právní normy, které se bezprostředně dotýkají ozbrojených sil a jež jsou velmi podstatné k orientaci se v dané oblasti.

V praktické části došlo k naplnění cílů této práce. V této části práce jsou analyzovány síly a prostředky ozbrojených sil, které byly využity při řešení mimořádných událostí. Je zde také uvedena poskytovaná humanitární pomoc, která je aktuálně poskytovaná především ve vztahu ke konfliktu na Ukrajině.

Informace byly získávány pomocí článků a oficiálních prohlášení, a to především Ministerstva obrany ČR a Armády ČR. Z těchto zdrojů bylo vyhodnoceno, že Armáda České republiky byla nejvíce nasazena při mimořádných událostech typu povodně. Část práce je věnována pandemii COVIDU-19, a to hodnocení nasazení sil a prostředků Armády ČR. Řízené rozhovory s nasazenými příslušníky Armády České republiky ukázaly, že nasazené síly a prostředky Armády České republiky jsou hodnoceny pozitivně, ovšem provázeny řadou nedostatků v oblasti personálního a materiálního zabezpečení. Zvláště kriticky byla hodnocena celková připravenost, nejistota a špatná propustnost informací od nejvyšších vedoucích orgánů směrem dolů k výkonným prvkům. Mezi zjištěná pozitiva patří především již vytvořený „návod“ pro možné budoucí mimořádné události podobného typu a schopnost Armády České republiky rychle reagovat na nově vzniklé situace.

Důvodně lze konstatovat, že z pohledu autorky byly cíle práce naplněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ARMÁDA ČR. *Povodně 2009*. <https://acr.army.cz/> [online]. 2009, 31. července 2009 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/vycvik-a-nasazeni/povodne-2009-14443/>

ARMÁDA ČR. *S pandemií COVID-19 pomáhá už 236 vojáků, armáda znovu zprovoznila call centra na pomoc hygienám*. [Kurzy.cz](https://www.kurzy.cz/) [online]. 2021, 26. 11. 2021 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/621056-s-pandemii-covid-19-pomaha-uz-236-vojaku-armada-znovu-zprovoznila-call-centra-na-pomoc-hygienam/>

Bezpečnostní informační služba. *Bezpečnostní systém ČR*. <https://www.bis.cz/> [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/bezpecnostni-system/>

Bezpečnostní strategie 2015. Praha, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5.

ČESKÁ TELEVIZE. *Válka na Ukrajině*. <https://edu.ceskatelevize.cz/> [online]. 2022 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/kolekce/valka-na-ukrajine>

ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ. *Povodně 1997: nejtragičtější v Česku ve 20. století, zahynulo 50 lidí* Zdroj: https://www.lidovky.cz/domov/cervencove-zaplavy-v-roce-1997-byly-nejtragictejsi-ve-20-stoleti.A170704_141508_ln_domov_ele [online]. 2017, 5. července 2017 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/cervencove-zaplavy-v-roce-1997-byly-nejtragictejsi-ve-20-stoleti.A170704_141508_ln_domov_ele

ČESKO. *Zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky*. Česko: Česko, 1993, ročník 1993, číslo 114. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-114>

ČESKO. *Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky*. Česko: Česko, 1999, ročník 1999, číslo 219. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>

ČESKO. *Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému*. Česko, 2000, ročník 2000, číslo 239. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

ČESKO. *Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon*. Česko, 2000, ročník 2000, číslo 240. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

ČESKO. *Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon)*. Česko, 2004, ročník 2004, číslo 585. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-585>

ČLOVĚK V TÍSNI. *Humanitární pomoc*. <https://www.clovekvtisni.cz> [online]. [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/humanitarni-a-rozvojova-pomoc/humanitarni-pomoc>

ČT24. *Rekonstrukce povodní 2002 den po dni: Hladiny řek klesají, chybí lopaty či holínky na úklid*. <https://ct24.ceskatelevize.cz/> [online]. 2017, 17. 8. 2017 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2202694-rekonstrukce-povodni-2002-den-po-dni-po-umornych-vedrech-jsou-deste-vitanou-ulevou>

ČTK. *Areál muničních skladů ve Vrběticích začala hlídat armáda*. [Aktuálně.cz](https://www.aktualne.cz/) [online]. 2014, 15. 12. 2014 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/areal-municnich-skladu-ve-vrbeticich-zacala-hlidat-armada/r~2a56c746846611e49f60002590604f2e/>

ČTK. *Ve zničených obcích zasahuje 880 hasičů a stovky policistů. Armáda poslala ženisty, pomáhá i Hradní stráž*. [Lidovky.cz](https://www.lidovky.cz/) [online]. 2021, 25. 6. 2021 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/hasici-na-hodoninsku-stale-patraji-po-lidech-ve-znicenych-budovach-pomaha-tezka-technika-i-kynologov.A210625_070542_ln_domov_libs

Dlouhodobý výhled pro obranu 2035. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2019. ISBN 978-80-7278-772-2.

DVOŘÁKOVÁ, Magda. *Armáda pokračuje v pomoci jižní Moravě* [online]. 2021, 28. 6. 2021 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/armada-pokracuje-v-pomoci-jizni-morave-228607/>

ELIÁŠOVÁ, Kamila. *Vyčleňované síly a prostředky ozbrojených sil ve prospěch integrovaného záchranného systému*. Praha, 2020. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Ing. et Mgr. Miloš Fiala, Ph.D.

FAJNOR, Jakub. *V Litovli na Olomoucku jsou ode dneška nasazeni příslušníci Armády ČR a Vojenské policie* [online]. 2020, 19. 3. 2020 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/informacni-servis/covid/nasazeni-prislusniku-armady-cr-a-vojenske-policie-v-obci-litovel-220237/>

FEIX, Miroslav. *Velitelství informačních a kybernetických sil*. <https://www.acr.army.cz/> [online]. Praha, 2021, 7. 10. 2021 [cit. 2022-01-05]. Dostupné

z: <https://www.acr.army.cz/struktura/generalni/kyb/velitelstvi-kybernetickych-sil-a-informacnich-operaci-214169/>

FERKÁLOVÁ, Lada. *Na likvidaci ohnisek ptací chřipky se podíleli vojenští veterináři, zásah byl bezproblémový. Armáda České republiky* [online]. 2017, 13. 1. 2017 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/na-likvidaci-ohnisek-ptaci-chripky-se-podileli-vojensti-veterinari--zasah-byl-bezproblemovy-129917/>

GALLOVÁ, Jana. *Součástí kybernetických sil se stali odborníci na civilně-vojenskou spolupráci a PSYOPS. Https://www.acr.army.cz/* [online]. Praha: AČR, 2020, 10. 1. 2020 [cit. 2022-01-05]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/soucasti-kybernetickych-sil-se-stali-odbornici-na-civilne-vojenskou-spolupraci-a-psyops-218494/>

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. *Povodně. Https://www.hzscr.cz/* [online]. 2021 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/nejcastejsi-otazky.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

Generální štáb Armády České republiky. *Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky*. Praha: Generální štáb Armády České republiky, 2013.

HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*. Praha: Linde Praha, 2011. ISBN 978-80-7201-827-7.

Koncepce výstavby Armády České republiky 2025. Acr.army.cz [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2015. Dostupné z: http://www.acr.army.cz/assets/technika-avyzbroj/kva__r_ve_ejn___verze.pdf.

KOUCKÁ, Marta a Bohumír VESELÝ. *Krizové řízení v oblasti obrany státu*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86640-69-3.

LANGER, Jan. *Před dvaceti lety zaplavila východ Čech mocná povodňová vlna. Utonulo šest lidí* [online]. 2018, 22. 7. 2018 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2543446-pred-dvaceti-lety-zaplavila-vychod-cech-mocna-povodnova-vlna-utonulo-sest-lidi>

LOŠEK, Václav. *Integrovaný záchranný systém*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-287-9.

MAYO CLINIC. Coronavirus disease (COVID-19). <https://www.mayoclinic.org/> [online]. 2022, 1. 4. 2022 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/coronavirus/symptoms-causes/syc-20479963>

MECA, Viktor. *Bývalý muniční areál ve Vrběticích je oplocen, střežení převezmou Vojenské lesy a statky*. Ministerstvo obrany ČR [online]. Praha, 2016, 26. 1. 2016 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/byvaly-municni-areal-ve-vrbeticich-je-oplocen--strezeni-prevezmou-vojenske-lesy-a-statky-118816/>

METNAR, Lubomír. *Lubomír Metnar: Armáda pomáhá, spolu to zvládneme* [online]. 2020, 19. 3. 2020 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/for/lubomir-metnar:-armada-pomaha--spolu-to-zvladneme-220196/>

MIKO, Martin. *Třetí nejhorší katastrofa v historii ČR: Povodně v roce 2009 si vyžádaly 13 lidských životů* [online]. 2020, 23. 6. 2020 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://g.cz/treti-nejhors-i-katastrofa-v-historii-cr-povodne-v-roce-2009-si-vyzadaly-13-lidskych-zivotu/>

MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Povodně 2002 - fakta*. <https://www.army.cz/> [online]. 2022 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=1838>

MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Koncepce výstavby Armády České republiky 2030*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2019.

Ministerstvo obrany ČR. *Modul B - Zajišťování obrany státu*. Praha: MV–generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-7616-066-8.

MINISTERSTVO OBRANY. *NATO - hlavní funkce*. <https://mocr.army.cz/> [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/nato/strategie-a-cile/nato---hlavni-funkce-2410/>

MINISTERSTVO OBRANY. *Technika a výzbroj*. <https://acr.army.cz/> [online]. Praha, 2019 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/technika-a-vyzbroj/technika-89692>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, enviromentální bezpečnosti a plánování obrany státu*, Praha: 2016

MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Souhrnná zpráva Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice*. Praha, 2014.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. Opatření. <https://covid.gov.cz/> [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://covid.gov.cz/opatreni>

MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. *Modul J - OCHRANA OBYVATELSTVA A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ PRO PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY*. Praha, 2019. ISBN 978-80-7616-048-4.

NÁRODNÍ ÚŘAD PRO KYBERNETICKOU A INFORMAČNÍ BEZPEČNOST. *Legislativa KB*. <https://nukib.cz/cs/> [online]. Praha, 2021 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://nukib.cz/cs/kyberneticka-bezpecnost/regulace-a-kontrola/legislativa/>

NATOAKTUAL.CZ. *Nasazení vojáků po povodních končí, vystřídalo se jich 10 tisíc* [online]. 2013, 15. července 2013 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: https://www.natoaktual.cz/zpravy/armada-ukoncila-nasazeni-vojaku-po-povodnich.A130715_115754_na_zpravy_m00

ODDĚLENÍ KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ PLZEŇ. *Vyžadování pomoci AČR*. <https://www.bezpecnaplzen.eu/> [online]. 2022 [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <https://www.bezpecnaplzen.eu/krizove-rizeni/usek-obrany-cr/vyzadovani-pomoci-acr/vyzadovani-pomoci-acr.aspx>

OUR WORLD IN DATA. *Coronavirus (COVID-19) Vaccinations*. <https://ourworldindata.org/> [online]. 2022 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://ourworldindata.org/covid-vaccinations>

PLESKAČ, Vladimír. *Stejnokroje a pravidla jejich nošení*. <https://acr.army.cz/> [online]. Praha, 2019 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/vystroj/stejnokroje-a-pravidla-jejich-noseni-10983/>

POTÁČ, Michal, Vojtěch HUMLÍČEK a Zbyněk SUCHÁNEK. *Využití sil a prostředků armády české republiky ve prospěch obyvatelstva v letech 2014–2018*. Brno, 2019.

POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČR. *Ptačí chřipka v Česku decimovala chovy v letech 2007 a 2017*. *Foodnet. Informační systém PK ČR* [online]. 2021, 18. 3. 2021 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.foodnet.cz/index.php/cs/aktuality/1963-ptaci-chripka-v-cesku-decimovala-chovy-v-letech-2007-a-2017>

PRAŽSKÝ HRAD. Výstroj. <https://www.hrad.cz/> [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky-a-hradni-straz/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky/vystroj>

SHABU, Martin. ČESKO Armádní špioni mají bránit český internet. Na vládu míří novela zákona o Vojenském zpravodajství. Zdroj: https://www.lidovky.cz/domov/armadni-spioni-maji-branit-cesky-internet-na-vladu-miri-novela-zakona-o-vojenskem-zpravodajstvi-posi.A200113_211738_ln_domov_ele.Lidovky.cz [online]. Praha, 2020, 5. 1. 2020 [cit. 2022-01-05]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/armadni-spioni-maji-branit-cesky-internet-na-vladu-miri-novela-zakona-o-vojenskem-zpravodajstvi-posi.A200113_211738_ln_domov_ele SHABU, Martin. ČESKO Armádní špioni mají bránit český internet. Na vládu míří novela zákona o Vojenském zpravodajství Zdroj: https://www.lidovky.cz/domov/armadni-spioni-maji-branit-cesky-internet-na-vladu-miri-novela-zakona-o-vojenskem-zpravodajstvi-posi.A200113_211738_ln_domov_ele.Lidovky.cz [online]. Praha, 2020, 5. 1. 2020 [cit. 2022-01-05]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/armadni-spioni-maji-branit-cesky-internet-na-vladu-miri-novela-zakona-o-vojenskem-zpravodajstvi-posi.A200113_211738_ln_domov_ele

STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA. *Ptačí chřipka 2021-2022*. <https://www.svscr.cz/> [online]. 2022, 10. 3. 2022 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.svscr.cz/ptaci-chripka-aktualni-informace/>

TAYLOR, Derrick Bryson. *A Timeline of the Coronavirus Pandemic*. *NY Times* [online]. 2021, 17. 3. 2021 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/article/coronavirus-timeline.html>

TMEJOVÁ, Kristýna. *Jak vzniká tornádo? Napřed se zrodí supercela, pak přijde zkáza*. *Forbes* [online]. 2021, 25. 6. 2021 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <https://forbes.cz/jak-vznika-tornado-napred-se-zrodi-supercela-pak-prijde-zkaza/>

Velitelství pozemních sil. <https://acr.army.cz/> [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2020 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/struktura/generalni/poz/velitelstvi-pozemnich-sil-acr-221600/>

Velitelství pro operace. <https://acr.army.cz/> [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2020 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/struktura/generalni/operace/velitelstvi-pro-operace---spolecne-operacni-centrum-218819/>

Velitelství teritoria. <https://acr.army.cz/> [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2021 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/struktura/generalni/ter/velitelstvi-teritoria-214170/>

Velitelství výcviku - Vojenská akademie. <https://acr.army.cz/> [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2020 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: https://acr.army.cz/struktura/generalni/va/velitelstvi-vycviku-_vojenska-akademie--87035/

Velitelství vzdušných sil. <https://acr.army.cz/> [online]. [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2021 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-vzdusnych-sil-86864/>

VIČAR, Dušan a Radim VIČAR. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-279-4.

VOJTĚCH, Jaroslav. *Současné vojenské bezpečnostní hrozby pro Čínskou lidovou republiku a jejich vliv na tvorbu vojenské strategie*. Brno, 2017. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita.

WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Coronavirus disease (COVID-19)*. <https://www.who.int/> [online]. 2022 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
BRS	Bezpečnostní rada státu
CIMIC/PSYOPS	Civil-Military Cooperation (civilně-vojenská spolupráce) a Psychological Operations (psychologické operace)
ČČK	Český červený kříž
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
FN	fakultní nemocnice
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IKEM	Institut klinické a experimentální medicíny
ISAF	International Security Assistance Force (Mezinárodní bezpečnostní podpůrné síly)
IT	informační technologie
JČK	Jihočeský kraj
JE	Jaderná elektrárna
KI	kritická infrastruktura
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
KS	krizová situace
KVV	Krajské vojenské velitelství
KŘ	krizové řízení
MV	ministerstvo vnitra
MŠ	mateřská škola
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Severoatlantická organizace)

NBÚ	Národní bezpečnostní úřad
OPIS GŘ HZS	operační a informační středisko generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru
OS	ozbrojené síly
PO	právnícká osoba
POKOS	příprava občanů k obraně státu
PČR	Policie České republiky
SaP	síly a prostředky
Sb	sbírky
SPA	stupně povodňové aktivity
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
Sv	svatý
URNA	útvár rychlého nasazení
ÚKŠ	ústřední krizový štáb
VeTer	Velitelství teritoria
VeV-VA	Velitelství výcviku – Vojenská akademie
VP	Vojenská policie
VZ	Vojenské zpravodajství
ZaLP	záchranné a likvidační práce
ZŠ	základní škola
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Bezpečnostní systém České republiky	20
Obrázek 2 Znak Velitelství pro operace	35
Obrázek 3 Znak Velitelství pozemních sil.....	36
Obrázek 4 Znak Velitelství vzdušných sil	37
Obrázek 5 Znak Velitelství teritoria	38
Obrázek 6 Znak Velitelství informačních a kybernetických sil	39
Obrázek 7 Organizační struktura Vojenské kanceláře prezidenta republiky.....	41
Obrázek 8 Znak Hradní stráže	42
Obrázek 10 - Graf hodnocení nasazení sil a prostředků	65

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Nasazení AČR při povodních 2009.....	49
--	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Síly a prostředky 4. brigády rychlého nasazení Žatec

Příloha P II: Síly a prostředky 22. základny vrtulníkového letectva Sedlec

Příloha P III: Technika a výzbroj Armády České republiky

**PŘÍLOHA P I: SÍLY A PROSTŘEDKY 4. BRIGÁDY RYCHLÉHO
NASAZENÍ ŽATEC**

TECHNIKA	VÝZBROJ
Tatra 825-7 8*8 V – Vyprošťovací vozidlo	Pistole Glock 17
Tatra 815-7 8*8 PRAM – Těžké terénní vozidlo Tatra se 120 mm minometem vz. 82	Podvěsný granátomet CZ 805 G1
Tatra 815-7 8*8 MSH- 165- SCA – Hákový nakladač	Odstřelovací puška SVDN-3 “TIGER“
Tatra 815-7-D 8*8 V – Dílenské vozidlo	Odstřelovací puška SVD-1
Tatra 815-7 4*4 CAP-6/M1 – Cisternový automobil plnicí	Odstřelovací puška DTA SRS .308 WIN/ .338 LM
LZTOP IVECO – Lehký zdravotnický terénní odsunový prostředek	Odstřelovací puška DTA HTI .375 CHEYTAC/ .50 BMG
LOV IVECO 4*4 50 B – Lehké obrněné vozidlo	Lehký kulomet FN Minimi
KOVVŠ PANDUR II 8*8 CZ – Kolové obrněné vozidlo velitelsko-štabní	Útočná puška CZ 805 BREN 2
KOT-Ž PANDUR II 8*8 CZ – Kolový obrněný transportér ženijní	Pancéřovka RPG-7
KOVS PANDUR II 8*8 CZ – Kolové obrněné vozidlo spojovací	Odstřelovací puška SAKO TRG-22
KOT-ZDR PANDUR II 8*8 CZ – Kolový obrněný transportér zdravotnický	Pistole CZ 75 Phantom
KBV-PZ PANDUR II 8*8 CZ – Kolové bojové vozidlo průzkumné	
KBV-VR PANDUR II 8*8 CZ – Kolové bojové vozidlo velitele roty	
KBVP PANDUR II 8*8 CZ – Kolové bojové vozidlo pěchoty	

**PŘÍLOHA P II: SÍLY A PROSTŘEDKY 22. ZÁKLADNY
VRTULNÍKOVÉHO LETECTVA SEDLEC**

ČESKÁ TECHNIKA	MEZINÁRODNÍ TECHNIKA
SU – 22	Tornádo
SU – 25	Hawk
L – 29	Harrier
L – 39	Pc9 – Pilatus
L – 159	AH – 64 Apache
JAS 39	AT – 6C
Mi – 24	Learjet
Mi – 17	

PŘÍLOHA P III: TECHNIKA A VÝZBROJ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

PĚCHOTNÍ ZBRANĚ:

- Útočná puška CZ BREN 2,
- Útočná puška 5,56 x 45 mm CZ 805 BREN A1/A2,
- CZ SCORPION EVO 3 S1,
- Pistole CZ 75 SPI-01 Phantom,
- Samonabíjecí pistole Glock,
- Pistole CZ P-10 C,
- 7,62 mm samopal vzor 58,
- 7,62 mm univerzální kulomet vz. 59,
- Lehký kulomet – 5,56 mm kulomet univerzální FN Minimi,
- Těžký kulomet Browning ráže 12,7 mm H2 HBQCB,
- Odstřelovací puška Sako TRG 22,
- Odstřelovací puška Falcon,
- Těžká odstřelovací puška Barret,
- 14,5 mm kulomet KPVT,
- 30 mm automatický kanón 2A42,
- 30 mm granátomet AGS-17,
- 62 mm tankový kulomet PKT,
- 127 mm kulomet NSV,
- Pancéřovka RPG-7,
- Reaktivní protitankový granát RPG-75,
- Mínomet 60 mm lehký ruční, vzor 99 „ANTOS“,
- Mínomet 81 MM – MX2 – KM,
- Carl Gustav – protitanková zbraň,

- Ruční raketový protiletadlový systém BRS-70 Saab Bofors Dynamics.

DĚLOSTŘELECKÁ A PVO TECHNIKA:

- 120 mm samohybný minomet PRAM,
- 120 mm minomet vz. 82,
- Protiletadlová komplet Strela 10 (9K35M STRELA-10M),
- Protiletadlová raketový komplet 2K 12M KUB M (SA-6 GAINFUL).

LETECKÁ TECHNIKA:

- Bojový letoun L-159 ALCA,
- JAS-39 Gripen,
- CASA C-295M,
- A-319CJ,
- L-410,
- W-3A SOKOL,
- Mil Mi-8,
- Mil Mi-17,
- Mil Mi-24,
- L-159 ALCA,
- RAVEN RQ-11B,
- Letoun AWACS pro Českou republiku.

OSTATNÍ TECHNIKA:

- Pasivní sledovací systém Věra,
- Vyprošťovací vozidlo na podvozku Tatra T-815-7 V 8x8,
- Odminovací komplet BOŽENA 5,
- Motorový vlečný člun MO-634,
- Pontonová mostová souprava PMS,
- Pásový obojživelný transportér PTS-10,

- Hasící vozidlo SPOT-55,
- Kolový nakladač KN-251,
- Buldozerové zařízení BZ T-815,
- Automobil mostní AM-50,
- Vznášedlo PEGAS 4M,
- Zásahové vozidlo TATRA 815 8x8 VVN.